

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

DENÍK PRAXE

UČITELSTVÍ PRO 1. STUPEŇ ZŠ

Jméno a příjmení studenta:

Kolektiv autorů:

vedoucí katedry primární a preprimární pedagogiky a garant praxí:

doc. PhDr. Miluše Vítečková, Ph.D.

vedoucí praxí:

doc. PaedDr. Hana Andrášová, Ph.D.

Mgr. Václav Dobiáš, Ph.D.

Mgr. Kateřina Dvořáková, Ph.D.

doc. PhDr. Alena Hošpesová, Ph.D.

Ing. Štěpánka Chmelová, Ph.D.

Mgr. Petra Karvánková, Ph.D.

Mgr. Lucie Křenková, DiS.

PhDr. Vlasta Kursová, Ph.D.

Mgr. Marie Najmonová, Ph.D.

RNDr. et PhDr. Aleš Nováček, Ph.D.

PhDr. Helena Pavličíková, CSc.

Mgr. Veronika Plachá, Ph.D.

PhDr. Eva Roučová, Ph.D.

Mgr. Karel Řepa, Ph.D.

RNDr. Libuše Samková, Ph.D.

PhDr. Ivana Šimková, Ph.D.

Deník praxe vznikl v rámci projektu OP VVV *Inovace přípravy učitelů pro praxi* (CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_038/0006960).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Grafický návrh obálky: Obálka byla navržena s využitím zdroje Freepik.com

České Budějovice | 2020

Obsah

Úvodem	5
1 Pedagogická praxe v průběhu magisterského studia Učitelství pro 1. stupeň ZŠ	6
2 Koncepce pedagogické praxe v kontextu učitelské propedeutiky, oborové složky s didaktikou	8
3 Deník praxe jako reflektivní deník.....	10
4 Pedagogická praxe – 1. ročník	12
4.1 Průběžná praxe I.....	12
4.2 Průběžná praxe II.....	21
5 Pedagogická praxe – 2. ročník	27
5.1 Průběžná praxe III.....	27
5.2 Asistentká praxe	33
6 Pedagogická praxe – 3. ročník	42
6.1 Praxe oborově-didaktická I.	42
6.2 Praxe oborově-didaktická II.	88
6.3 Praxe oborově-didaktická (anglický jazyk).....	123
6.4 Praxe oborově-didaktická (německý jazyk)	126
7 Pedagogická praxe – 4. ročník	140
7.1 Praxe oborově-didaktická III.	140
7.2 Praxe oborově-didaktická (matematika)	162
7.3 Praxe oborově-didaktická (český jazyk)	167
7.4 Týdenní pedagogicko-psychologická praxe I.....	172
7.5 Praxe oborově-didaktická IV.	178
7.6 Týdenní pedagogicko-psychologická praxe II.....	181
8 Pedagogická praxe – 5. ročník	188
8.1 Praxe začínajícího učitele	188
8.2 Souvislá pedagogická praxe.....	192

Použité zdroje	196
Seznam příloh.....	197

Úvodem

Pedagogická praxe je neoddělitelnou součástí komplexní přípravy budoucího učitele. Její kvalita se bezpochyby promítá do úspěšného vstupu učitele do praxe. Z řad začínajících učitelů je její rozsah a kvalita velmi často při reflexi pregraduální přípravy diskutována. Stejně tak existuje větší množství literatury vycházejících z výzkumů zaměřených na téma praxe. Všechny tyto závěry a poznatky jsme se na katedře primární a preprimární pedagogiky pokusily zohlednit při inovaci systému praxí, stejně tak v *Deníku praxe*. Vycházíme zejména z modelu propojování teorie s praxí, tedy z modelu reflektivně pojatého vzdělávání, reflektivní praxe (tedy Korthagena a kol., 2011), dále z metodiky 3A (AAA – anotace, analýza a alterace, blíže Slavík, Janík, Jarníková a Tupý, 2014), zaměřujeme se na propojování s teoretickými předměty (blíže viz např. Tomková a Spilková, 2019). V rámci studia se snažíme o gradaci pedagogických praxí v kontextu rozvoje osobnostních a profesních kompetencí učitele.

Cílem tohoto *Deníku praxe* je vytvořit prostor pro systematické uchopení praxe ve výše uvedeném duchu, ale i pomůcku pro reflexi praxe a sebereflexi budoucího učitele. Současně také očekáváme, že bude sloužit k ohlédnutí se za svým profesním viděním, zamyšlení se nad sebou samým v kontextu profesní identity díky vytvoření trvalého záznamu.

Na tvorbě deníku se podíleli členové kateder zapojených do studijního programu Učitelství pro 1. stupeň ZŠ.

Přejeme si, aby byl *Deník praxe* přínosem a cenným průvodcem profesního růstu.

za autorský kolektiv

Miluše Vítečková

1 Pedagogická praxe v průběhu magisterského studia Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Praxe na 1. stupni ZŠ			
název praxe	rozsah	počet kreditů	garant praxe
1. roč.			
Průběžná praxe I.	26hod.	2	doc. PhDr. Miluše Vítečková, Ph.D.
Průběžná praxe II.	26hod.	2	doc. PhDr. Alena Hošpesová, Ph.D.
2. roč.			
Průběžná praxe III.	26hod.	2	doc. PhDr. Alena Hošpesová, Ph.D.
Asistentská praxe	26hod.	2	Mgr. Marie Najmonová, Ph.D.
3. roč.			
Praxe oborově-didaktická I.	26hod.	2	doc. PhDr. Miluše Vítečková, Ph.D.
Praxe oborově-didaktická II.	26hod.	2	doc. PhDr. Miluše Vítečková, Ph.D.
Praxe oborově-didaktická (anglický/německý jazyk)	26hod.	2	Mgr. Kateřina Dvořáková, Ph.D. (AJ) doc. PaedDr. Hana Andrášová, Ph.D. (NJ)
4. roč.			
Praxe oborově-didaktická III.	26hod.	2	doc. PhDr. Miluše Vítečková, Ph.D.
Praxe oborově-didaktická (matematika)	26hod.	2	RNDr. Libuše Samková, Ph.D.
Praxe oborově-didaktická (český jazyk)	26hod.	2	PhDr. Ivana Šimková, Ph.D.
Týdenní pedagogicko-psychologická praxe I.	týden	2	Mgr. Veronika Plachá, Ph.D.
Praxe oborově-didaktická IV.	26hod.	2	doc. PhDr. Miluše Vítečková, Ph.D.
Týdenní pedagogicko-psychologická praxe II.	týden	2	Mgr. Veronika Plachá, Ph.D.
5. roč.			
Praxe začínajícího učitele	26hod.	2	doc. PhDr. Miluše Vítečková, Ph.D.
Souvislá pedagogická praxe	4 – 6 týdnů	10	Mgr. Marie Najmonová, Ph.D.

Semináře k praxi			
název praxe	rozsah	počet kreditů	garant předmětu
2. roč.			
Seminář k asistentské praxi	0 + 13s	2	Mgr. Marie Najmonová, Ph.D.
5. roč.			
Reflektivní seminář	0 + 13s	2	doc. PhDr. Miluše Vítečková, Ph.D.

2 Koncepce pedagogické praxe v kontextu učitelské propedeutiky, oborové složky s didaktikou

Roč.	Sem.	Pedagogická praxe	Učitelská propedeutika		Oborová složka s didaktikou
1.	ZS	Průběžná praxe I.	Úvod do pedagogiky a psychologie	- Úvod do studia - Osobnostní a sociální průprava	
	LS	Průběžná praxe II.	Pedagogika pro učitele 1. stupně ZŠ I.	. Psychologie pro učitele 1. stupně ZŠ I. - Osobnostní průprava učitele (hlasová výchova)	
2.	ZS	Průběžná praxe III.	- Pedagogika pro učitele 1. stupně ZŠ II. - Speciální pedagogika I.	Psychologie pro učitele 1. stupně ZŠ II.	
	LS	Asistentická praxe	- Pedagogika pro učitele 1. stupně ZŠ III. - Speciální pedagogika II.	Sociální psychologie	
3.	ZS	Praxe oborově-didaktická I.	- Práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami - Práce s žáky s poruchami chování - Inkluzivní didaktika	Pedagogická psychologie	- Úvod do didaktiky anglického jazyka - Úvod do didaktiky německého jazyka - Místo, kde žijeme I. - Pěstitelské práce s didaktikou II. - Technické práce s didaktikou - Didaktika HV - Didaktika matematiky II. (NŠ) - Didaktika tělesné vých. a jednot. dis. IV.
	LS	Praxe oborově-didaktická II.	- Metodologie výzkumu, akční výzkum - Didaktické praktikum		- Didaktika němčiny NŠ 4 - Místo, kde žijeme II. - Pěstitelské práce s didaktikou II. - Terénní vlastivědná výuka - Zájmová matematika - Didaktika HV II. - Didaktika informatiky pro

					primární vzdělávání - Technologie ve vzdělávání
		Praxe oborově-didaktická (anglický/německý jazyk)			
4.	ZS	Praxe oborově-didaktická III.	- Pedagogická diagnostika - Práce se třídou a utváření třídního klimatu	Profesní identita učitele	- Badatelsky orientovaná primární technická výchova 1 - Kulturní tradice lidstva I
		Týdenní pedagogicko-psychologická praxe I.			
		Praxe oborově-didaktická (matematika)			
	LS	Praxe oborově-didaktická IV.	- Pedagogická reflexe - Praktická agenda budoucího učitele		
		Týdenní pedagogicko-psychologická praxe II.			
		Praxe oborově-didaktická (český jazyk)			Didaktika čtení a literární výchovy
5.	ZS	Praxe začínajícího učitele	Uvádění začínajícího učitele do praxe		
	LS	Souvislá pedagogická praxe			

3 Deník praxe jako reflektivní deník

Úkolem učitele jako reflektivního praktika je do hloubky přemýšlet o své práci s žáky – o jejím smyslu, cílech, procesech učení a jejích výsledcích se snahou zlepšovat svoji práci. Reflektivním praktikem je ten, kdo ví, co už umí a v čem se ještě potřebuje rozvíjet. Je to profesionál se zdravým sebevědomím postaveným na reálné skutečnosti, který pravidelně reflektuje svou práci a stanovuje si reálné cíle ve svém dalším rozvoji.

Reflexe znamená zpětně se poohlédnout za situací, činností, procesem, přemýšlet o minulém jednání, o záměrech, cílech a výsledcích procesu s cílem jim porozumět (co, proč, jak a s jakým výsledkem jsem dělal a přemýšlet, proč se to stalo, jak to v budoucnosti udělám případně jinak, lépe).

Pod pojmem **sebereflexe**, tj. *introspekce*, si lze představit jakýsi **vnitřní dialog**, který student vede sám se sebou, když zkoumá vlastní práci (v širším kontextu), hodnotí svoje záměry, cíle, metody a organizaci výuky, komunikaci s žáky, kolegy, rodiči a také zkoumá reakce okolí na svoji činnost. Student si v průběhu přípravného vzdělávání osvojuje dovednost hlubšího vhledu do vlastního jednání, vlastních emocí a prožívání s cílem **porozumět sám sobě** a svým **vztahům s ostatními lidmi** (žáky, rodiči, kolegy). Student, který v rámci praxe realizuje pedagogické výstupy, je pak společně s vedoucím učitelem a vedoucím praxe (případně spolužáky/kolegy) reflektuje, snaží se svoji praxi propojit s teorií, obohatit ji o nové a funkční teoretické poznatky, vyvodit z ní závěry pro další činnost a následně je aplikovat ve své další praxi se záměrem své pedagogické působení dále zkvalitňovat. Sebereflexe plní i důležitou preventivní funkci – zamyšlení se sám nad sebou může vést ke schopnosti předvídat budoucí situace a vyhýbat se možným konfliktům. Existují výzkumy, které ukazují, že učitelé, kteří příliš nepřemýšlí o tom, co dělají, začnou po nějaké době pociťovat nudu, jež později může zapříčinit vyšší míru nespokojenosti v zaměstnání.

Prakticky to znamená, že student se před, při a po praxích snaží o zaměření pozornosti k sobě samému ve vztahu k nejrůznějším pedagogickým situacím, které v rámci praxe zažívá. Všímá si zejména vlastních pocitů, myšlenek, reakcí, postojů, které se pokusí prostřednictvím psaní reflektivního deníku třídit a ujasňovat. Deník se píše volnou formou, měl by být jakýmsi plynutím

myšlenek, záleží na kreativitě studenta – někdo preferuje stručnější a výstižnější psaní, jiný rád píše formou vyprávění, příběhu. Z deníku by mělo vyplynout, co se studenti v průběhu praxe naučili, co si uvědomili, jaké otázky jim vyvstaly.

Deník umožňuje učiteli sledovat, zda se v jeho praxi neopakují stále stejné chyby, lze do něj nahlížet zpětně a opakovaně. Deník není chronologickým záznamem činností na praxi, cílem není popsat, co studenti dělali a viděli – to bude uvedeno v přípravách vzdělávacích činností. Od studentů se očekává, že budou psát o situacích, které jsou pro ně osobně důležité a z nějakého důvodu v nich utkvěly.

Doporučuje se i používání metafor k vyjádření vlastních prožitků.

4 Pedagogická praxe – 1. ročník

4.1 Průběžná praxe I.

Garant předmětu: doc. PhDr. Miluše Vítečková, Ph.D.

Zařazení předmětu: 1. roč./ZS

Rozsah výuky: 2 hod./týden

Anotace předmětu:

V rámci této praxe je hlavní důraz kladen na pozorování výuky ve vybrané třídě, vnímání vlastních pocitů, a to i v příp. zapojení studenta do výuky. Dále se student seznámí s prostředím školy, její organizací, s jejími webovými stránkami a ŠVP. Praxe slouží mj. k vytvoření konkrétních představ o činnosti učitelky – učitele a o jednání žáků ve škole. Tato praxe slouží k motivaci pro zvolené studium, k potvrzení si svého rozhodnutí, k následnému propojování teorie s praxí. Náplní této didaktické praxe, která v programu učitelství pro primární vzdělávání představuje praxi úvodní, je pedagogické pozorování výuky ve třídách 1. stupně ZŠ. Posluchači plní předem zadané a tematicky vymezené úkoly. Ty jsou rozdílné v jednotlivých třídách a odrážejí specifika jednotlivých ročníků 1. stupně ZŠ. Studenti by si měli osvojit metodu pedagogického pozorování výuky. Poznatky z této praxe jsou dále využívány ve výuce těchto předmětů: Úvod do pedagogiky a psychologie, Úvod do studia.

Organizace praxe: Absolvování pedagogické praxe ve formě náslechu na vybrané základní škole (2 hod./týden).

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Výstupem praxe bude stručná zpráva shrnující dojmy studenta, zápis na základě níže stanovených úkolů. Tento materiál budou následně studenti diskutovat zejména v rámci seminářů KPE/8US (Úvod do studia) a KPE/8OSP (Osobnostní a sociální průprava).

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Korthagen, F. (2011). *Jak spojit praxi s teorií: Didaktika realistického vzdělávání učitelů*. Brno: Paido.

Švec, V. (2005). *Pedagogické znalosti učitele: teorie a praxe*. Praha: ASPI.

Doporučená literatura:

Dytrtová, R., & Krhutová, M. (2009). *Učitel. Příprava na profesi*. Praha: Grada.

Kalhous, Z., & Obst, O. (2002). *Školní didaktika*. Praha: Portál.

Spilková, V., & Tomková, A. et al. (2010). *Kvalita učitele a profesní standard*. Praha: UK v Praze.

Spilková, V., & Vašutová, J. et al. (2008). *Učitelská profese v měnících se požadavcích na vzdělávání*. Praha: UK v Praze.

Švec, V. a kol. (1996). *Praktikum didaktických dovedností*. Brno: MU.

Píšová, M., & Duschinská, K. et al. (2011). *Mentoring v učitelství*. Praha: UK v Praze.

Tomková, A. (2018). *Portfolio v perspektivě reflektivně pojatého vzdělávání učitelů*. Praha: Pedagogická fakulta UK.

Název školy, kde vykonáváte praxi:	
Datum začátku a konce praxe:	

Charakterizujte školu, na které jste absolvoval/a svoji první průběžnou praxi.

Které ročníky jste v průběhu praxe měl/a možnost navštívit?

Kdo vás praxí na škole provázel?

Jaké činnosti jste na praxi vykonával/a?

Jaké poznatky si vzhledem k budoucí profesi učitele z první průběžné praxe odnášíte?

Zhodnoťte tuto praxi směrem k sobě, k vašemu profesnímu rozvoji.

Zhodnoťte tuto praxi vzhledem ke spolupráci s „uvádějícím“ pedagogem.

Zhodnoťte tuto praxi vzhledem k vaší interakci s žáky.

Zhodnoťte tuto praxi vzhledem k vaší interakci s konkrétním žákem.

Úkol:

Vyberte si jednu konkrétní vyučovací hodinu a popište její průběh, identifikujte cíl této vyučovací hodiny, zaměřte se na to, zda byl cíl splněn a vysvětlete na základě čeho tomu tak bylo, případně nebylo.

DOCHÁZKOVÝ LIST

Průběžná praxe I.

Jméno studenta

Škola Třída

Třídní učitel (ka)

<i>Datum</i>	<i>Potvrzení účasti</i>	<i>Datum</i>	<i>Potvrzení účasti</i>

.....

razítko a podpis ředitele(ky) školy

Tento docházkový list předloží student při udělování zápočtu doc. PhDr. Miluši Vítečkové, Ph.D., katedra primární a preprimární pedagogiky.

Hospitace v hodinách anglického jazyka

Pokud budete mít kdykoliv během prvních let studia příležitost hospitovat na hodině anglického jazyka na 1. stupni ZŠ (případně také v MŠ, jazykové škole nebo v zájmovém kroužku), můžete svá pozorování a zápisy zaměřit na následující otázky v rámci následujících tří tematických okruhů:

I. Používání cílového versus mateřského jazyka

Jakým způsobem využívá vyučující angličtinu při vedení hodiny?

V jakých situacích používá cizí jazyk a v jakých mateřštinu?

Jak žáci rozumí a jak používají angličtinu při vlastní aktivní komunikaci?

II. Výukové činnosti a materiály

Jaké typy aktivit jsou zařazovány a jak na ně žáci reagují?

Jaké pomůcky používá vyučující při výuce?

Které aktivity se těší oblibě a při kterých aktivitách zažívají žáci obtíže?

III. Hodnocení a zpětná vazba

Jakou zpětnou vazbu poskytuje vyučující žákům?

Jak pracuje vyučující s chybami ve výslovnosti, slovní zásobě či gramatice?

Jak vnímáte motivaci pozorovaných žáků k učení se cizímu jazyku?

Vaše záznamy budou reflektovány v rámci předmětů ve třetím ročníku, a sice 8UD (*Úvod do didaktiky anglického jazyka*) a 8PA1 (*Praxe oborově-didaktická*).

4.2 Průběžná praxe II.

Garant předmětu: doc. PhDr. Alena Hošpesová, Ph.D.

Zařazení předmětu: 1. roč./LS

Rozsah výuky: 2 hod./týden

Anotace předmětu:

Východiskem praxe je zaměřené pedagogické pozorování výuky na 1. stupni ZŠ. Posluchači plní předem zadané a tematicky vymezené úkoly v návaznosti na témata probíraná v předmětu Pedagogika pro učitele 1. stupně ZŠ I.

Organizace praxe: Absolvování pedagogické praxe ve formě náslechů na vybrané základní škole (2 hod./týden).

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Záznamy v pedagogickém deníku ve stanovené struktuře (popis a rozbor průběhu 14 hodin).

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Kalhous, Z., & Obst, O. (2002). *Školní didaktika*. Praha: Portál.

Doporučená literatura:

Švec, V. (2005). *Pedagogické znalosti učitele: teorie a praxe*. Praha: ASPI.

Švec, V. a kol. (1996). *Praktikum didaktických dovedností*. Brno: MU.

Tomková, A. (2018). *Portfolio v perspektivě reflektivně pojatého vzdělávání učitelů*. Praha: Pedagogická fakulta UK.

Reflexe hodiny

Datum: Ročník: Učitel/ka:

Informace o tom, kde hodina proběhla (škola, třída, odkaz na web)

.....

Cíl hodiny:

.....

.....

Bylo jasné, co bylo cílem hodiny? Byli o cíli hodiny informováni žáci? Jak?
Jak učitel směřoval ke splnění cíle hodiny?

Měli žáci možnost vybavit si před novou činností, co už vědí nebo,
co si o tématu myslí?

Které vyučovací metody byly v hodině použity? V jakých souvislostech?

Mluvil v hodině více učitel nebo žáci? Podporoval žáky, aby hovořili?
Čeho se hlavně týkala komunikace? Jak učitel reagoval na odpovědi žáků?
Přizpůsoboval jim průběh hodiny?

Dělali žáci chyby? Pokud ano, jak učitel pracoval s chybou žáka?

Jak učitel vzbuzoval zájem žáků?

Objevily se v hodině nečekané situace? Jak na ně učitel reagoval?

Používal učitel nějaké termíny, které bych si chtěl osvojit?

Co si o hodině myslím? Co mě inspirovalo?

Průběh hodiny (ve struktuře: čas, úlohy, co dělal učitel, co dělali žáci, poznámky)

DOCHÁZKOVÝ LIST

Průběžná praxe II.

Jméno studenta

Škola Třída

Třídní učitel (ka)

<i>Datum</i>	<i>Potvrzení účasti</i>	<i>Datum</i>	<i>Potvrzení účasti</i>

.....

razítko a podpis ředitele(ky) školy

Tento docházkový list předloží student při udělování zápočtu doc. PhDr. Aleně Hošpesové, Ph.D., katedra primární a preprimární pedagogiky.

5 Pedagogická praxe – 2. ročník

5.1 Průběžná praxe III.

Garant předmětu: doc. PhDr. Alena Hošpesová, Ph.D.

Zařazení předmětu: 2. roč./ZS

Rozsah výuky: 2 hod./týden

Anotace předmětu:

Východiskem praxe je zaměřené pedagogické pozorování výuky na 1. stupni ZŠ. Posluchači plní předem zadané a tematicky vymezené úkoly v návaznosti na témata probíraná v předmětu Pedagogika pro učitele 1. stupně ZŠ II.

Organizace praxe: Absolvování pedagogické praxe ve formě náslechů na vybrané základní škole (2 hod./týden).

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Záznamy v pedagogickém deníku ve stanovené struktuře (popis a rozbor průběhu 14 hodin).

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Kalhous, Z., & Obst, O. (2002). *Školní didaktika*. Praha: Portál.

Doporučená literatura:

Švec, V. (2005). *Pedagogické znalosti učitele: teorie a praxe*. Praha: ASPI.

Švec, V. a kol. (1996). *Praktikum didaktických dovedností*. Brno: MU.

Reflexe hodiny

Datum: Ročník: Učitel/ka:

Informace o tom, kde hodina proběhla (škola, třída, odkaz na web)

.....

Cíl hodiny:

.....

.....

Bylo jasné, co bylo cílem hodiny? Byli o cíli hodiny informováni žáci? Jak?
Jak učitel směřoval ke splnění cíle hodiny?

Měli žáci možnost vybavit si před novou činností, co už vědí nebo,
co si o tématu myslí?

Které vyučovací metody byly v hodině použity? V jakých souvislostech?

Mluvil v hodině více učitel nebo žáci? Podporoval žáky, aby hovořili? Čeho se hlavně týkala komunikace? Jak učitel reagoval na odpovědi žáků? Přizpůsoboval jim průběh hodiny?

Dělali žáci chyby? Pokud ano, jak učitel pracoval s chybou žáka?

Jak učitel vzbuzoval zájem žáků?

Objevily se v hodině nečekané situace? Jak na ně učitel reagoval?

Používal učitel nějaké termíny, které bych si chtěl osvojit?

Co si o hodině myslím? Co mě inspirovalo?

Průběh hodiny (ve struktuře: čas, úlohy, co dělal učitel, co dělali žáci, poznámky)

DOCHÁZKOVÝ LIST

Průběžná praxe III.

Jméno studenta

Škola Třída

Třídní učitel (ka)

<i>Datum</i>	<i>Potvrzení účasti</i>	<i>Datum</i>	<i>Potvrzení účasti</i>

.....

razítko a podpis ředitele(ky) školy

Tento docházkový list předloží student při udělování zápočtu doc. PhDr. Aleně Hošpesové, Ph.D., katedra primární a preprimární pedagogiky.

5.2 Asistentská praxe

Garant předmětu: Mgr. Marie Najmonová, Ph.D.

Zařazení předmětu: 2. roč./LS

Rozsah výuky: 2 hod./týden

Anotace předmětu:

Asistentská praxe nabízí studentovi dlouhodobější pravidelné působení ve škole. Student pracuje pod vedením třídního učitele, kterému pomáhá při různých činnostech, jež souvisejí s pedagogickou praxí a vyplývají z ní, a které odpovídají konkrétním potřebám třídního – provázejícího učitele s ohledem na specifika třídy, ve které student praxi vykonává. Student má tudíž možnost se díky této praxi dostat do běžných pedagogických situací, které souvisejí s dennodenní školní realitou. Jsou rozvíjeny a posilovány kompetence budoucích učitelů (oborově didaktická, pedagogická, diagnostická a hodnotící, sociální, manažerská, intervenční, komunikativní, osobnostní a osobnostně kultivující). Student je také díky této praxi přímo konfrontován s různorodými vzdělávacími potřebami žáků.

Organizace praxe: Praxi student vykonává po celou dobu jejího konání v jedné třídě na škole dle vlastního výběru (2 hod./týden), a to formou přímé účasti ve výuce a pod vedením třídního učitele.

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta: Student si v průběhu praxe bude zaznamenávat reflektivní zprávy z praxe do Deníku praxe, které budou diskutovány v rámci reflexe asistentské praxe. Na závěr praxe zodpoví otázky uvedené k této praxi v Deníku praxe a odevzdá vypracovaný úkol – charakteristiku žáka vytvořenou na základě dlouhodobého pozorování žáka ve vyučování a vyplněný docházkový list.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Dytrtová, R., & Krhutová, M. (2009). *Učitel. Příprava na profesi*. Praha: Grada.
Švec, V. (2005). *Pedagogické znalosti učitele: teorie a praxe*. Praha: ASPI.

Doporučená literatura:

Kyriacou, Ch. (2012). *Klíčové dovednosti učitele: cesty k lepšímu vyučování*. Praha: Portál.

Petty, G. (1996). *Moderní vyučování*. Praha: Portál.

Podlahová, L. (2004). *První kroky učitele. 1*. Praha: Triton.

Spilková, V., & Vašutová, J. et al. (2008). *Učitelská profese v měnících se požadavcích na vzdělávání*. Praha: Univerzita Karlova.

Spilková, V. & Tomková, A. et al. (2010). *Kvalita učitele a profesní standard*. Praha: Univerzita Karlova.

Vašutová, J. (2007). *Být učitelem: co by měl učitel vědět o své profesi*. Praha: Univerzita Karlova.

Název školy, kde vykonáváte praxi:	
Datum začátku a konce psaní deníku:	

Charakterizujte školu, na které jste asistentskou praxi vykonával/a.

Při jakých činnostech a v jakých situacích se vám dobře spolupracovalo s třídním – provázejícím učitelem?

V jakých situacích naopak vaše spolupráce nefungovala?

V čem pro vás měla praxe profesní přínos?

V čem pro Vás měla praxe osobnostní přínos?

Co jste se na praxi naučil/a o pedagogické práci s žáky?

Co vás na praxi překvapilo, protože třeba probíhalo jinak, než jste očekával/a?

Jaké pedagogické dovednosti byste si chtěl/a dále hlouběji rozvíjet s ohledem na zkušenosti z asistentké praxe v následujících praxích?

Úkol:

Z počátku asistentské praxe si vyberte jednoho žáka, kterého budete dlouhodobě, průběžně, po dobu trvání této praxe pozorovat. Při pozorování se zaměřte na následující oblasti: sociální chování žáka, emoční reakce, komunikaci žáka, jeho motivaci, zájmy a mentální schopnosti, pozornostní funkce a úroveň aktivity. Pokud konáte praxi v 1. či 2. ročníku, zaměřte se také na jeho motorické dovednosti a dovednosti sebeobsluhy. Na základě tohoto pozorování vypracujte po skončení praxe charakteristiku žáka.¹

¹ S charakteristikou žáka bude pracováno i v dalších ročnících studia, a to v předmětu Pedagogická diagnostika 8PD.

DOCHÁZKOVÝ LIST

Asistentská praxe

Jméno studenta

Škola Třída.....

Třídní učitel (ka)

<i>Datum</i>	<i>Potvrzení účasti</i>	<i>Datum</i>	<i>Potvrzení účasti</i>

.....

razítko a podpis ředitele(ky) školy

Tento docházkový list předloží student při udělování zápočtu Mgr. Marii Najmonové, Ph.D., katedra primární a preprimární pedagogiky.

6 Pedagogická praxe – 3. ročník

6.1 Praxe oborově-didaktická I.

Garant předmětu: doc. PhDr. Miluše Vítečková, Ph.D.

Zařazení předmětu: 3. roč./ZS

Rozsah výuky: 2 hod./týden

Anotace předmětu:

Cílem praxe oborově-didaktické I. je umožnění studentům následků a výstupů v předmětech učebního plánu 1. stupně ZŠ. Praxe navazuje na oborové didaktiky.

Organizace praxe:

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Zápis do deníku praxe a rozbor výstupů.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Korthagen, F. (2011). Jak spojit praxi s teorií: Didaktika realistického vzdělávání učitelů. Brno: Paido.

Švec, V. (2005). *Pedagogické znalosti učitele: teorie a praxe*. Praha: ASPI.

Doporučená literatura:

Dytrtová, R., & Krhutová, M. (2009). *Učitel. Příprava na profesi*. Praha: Grada.

Spilková, V., & Tomková, A. et al. (2010). *Kvalita učitele a profesní standard*. Praha: UK v Praze.

Spilková, V., & Vašutová, J. et al. (2008). *Učitelská profese v měnících se požadavcích na vzdělávání*. Praha: UK v Praze.

Píšová, M., & Duschinská, K. et al. (2011). *Mentoring v učitelství*. Praha: UK v Praze.

Tomková, A. (2018). *Portfolio v perspektivě reflektivně pojatého vzdělávání učitelů*. Praha: Pedagogická fakulta UK.

Úkoly k praxi katedry biologie

Člověk a jeho svět – náslechy prvouky a přírodovědy – Garant – Ing. Štěpánka Chmelová, Ph.D.

V rámci průběžné pedagogické praxe z prvouky a přírodovědy (Člověk a jeho svět) posluchači pozorují výuku vedenou zkušeným učitelem. Cílem této praxe je poznání výuky prvouky a přírodovědy jak z hlediska obsahového kurikula, tak zejména poznáním různorodých vyučovacích metod, které lze při této specifické výuce použít. Výstupem z praxe bude kompletně vyplněný záznam o průběhu výukové hodiny, který zahrnuje poznatky, postřehy, návrhy a dojmy studenta z výuky. Tyto záznamové archy budou studenti analyzovat v rámci následného semináře s metodikem katedry.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Aktuálně používané učebnice prvouky a přírodovědy.

Šimik, O. (2015). *Člověk a jeho svět - úvod do studia*. Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta. Ostrava-Vítkovice: X-MEDIA servis s.r.o.

Šimik, O., et al. (2010) *Metodika výuky jednotlivých předmětů na 1. stupni základních škol z pohledu pedagogické praxe – náměty pro začínajícího učitele*. Ostrava: Ostravská univerzita.

Podroužek, L. (2003). *Didaktika prvouky a přírodovědy pro primární školu*. Dobrá Voda u Pelhřimova: Aleš Čeněk.

Jeřábek, J., & Tupý, J. (2007). *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*. Praha: Výzkumný ústav pedagogický.

Doporučená literatura:

Petty, G. (2004). *Moderní vyučování*. Praha: Portál.

Hofmann, E. (2003). *Integrované terénní vyučování*. Brno: Paido.

Činčera, J. et al. (2019). *Výuka ve venkovním prostředí. Metodický text pro studenty učitelství*. Hradec Králové: Gaudeamus.

Hajerová Müllerová, L., & Slavík, J. (2020). *Modelování kurikula*. Plzeň: Západočeská univerzita.

Záznam o průběhu vyučované hodiny
náslech – Člověk a jeho svět/Prvouka, přírodověda

1. Škola, třída, počet žáků, vyučující, datum náslechu

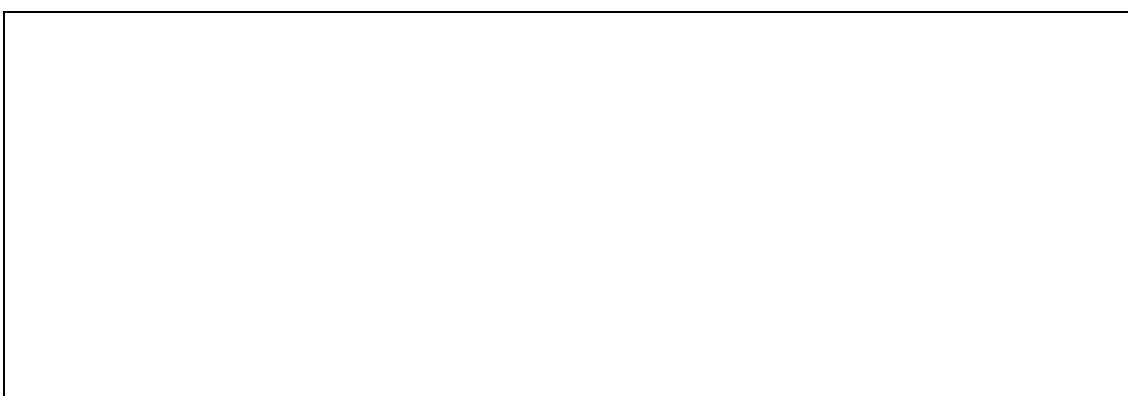
2. Téma hodiny

3. Edukační cíle hodiny

4. Motivační prvky

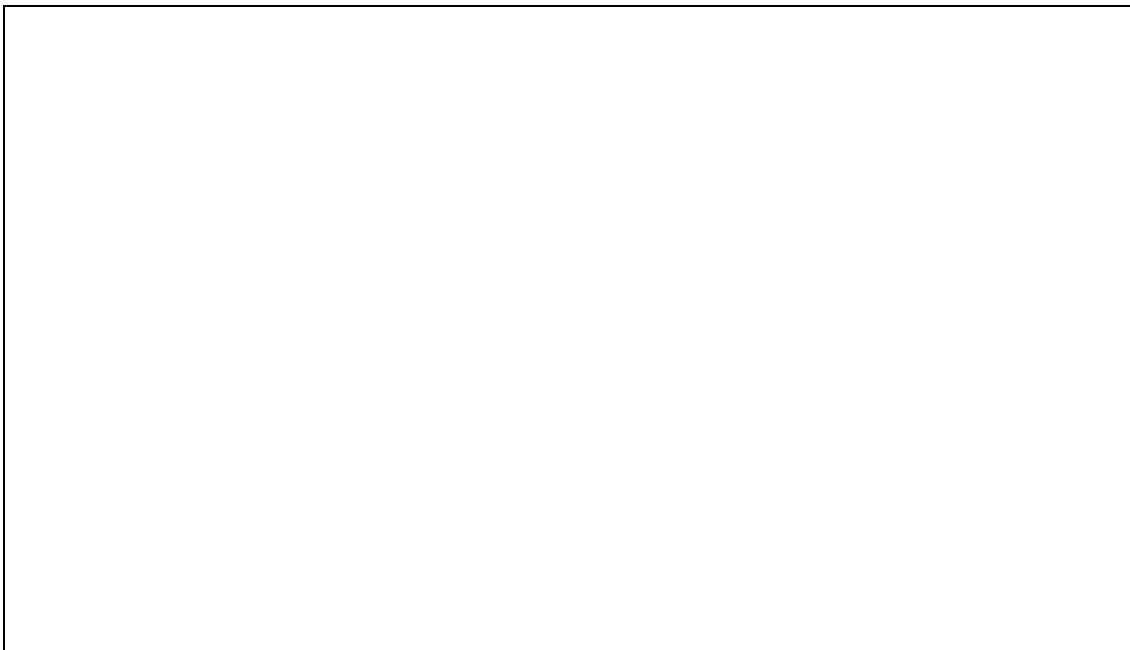
5. Použité vyučovací metody (včetně hodnotících metod):

6. Organizační formy výuky

7. Organizace hodiny – časová a obsahová, průběh hodiny

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for organizing the lesson's time and content, and its progression.

8. Používané pomůcky (např. přírodniny, modely, obrazová dokumentace, atlasy, pracovní listy, učebnice aj.)

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for listing the teaching aids used, such as natural specimens, models, image documentation, atlases, worksheets, textbooks, etc.

9. Zajímavé postřehy (např. práce se žáky, klima ve třídě, různé pedagogické situace, změna tématu, propojení s ostatními předměty, co se vám líbilo/nelíbilo aj.)

Úkoly k praxi katedry geografie

Místo, kde žijeme I. – garant – Mgr. Petra Karvánková, Ph.D.

Rozbor a příprava učiva zadané látky (cíle hodiny, struktura hodiny, mezipředmětové vztahy, základní pojmy, apod.), výstupy jednotlivých studentů – postupy vedení výukové hodiny, didaktický rozbor s objasněním předností a nedostatků. Důraz je kladen na závěrečné zhodnocení každé výukové hodiny - zhodnocení z pohledu uvádějícího pedagoga, oborového didaktika a především sebereflexe samotného studenta/přímého účastníka praxe (prohloubení reflektivních a sebereflektivních dovedností). Cílem průběžné oborové praxe je propojení teoretických poznatků získaných v rámci pedagogiky, psychologie a studovaného oboru s praktickými ukázkami reálné výuky.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Kühnlová, H. (2012). *Život v našem regionu. Praktická učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia*. Praha: Fraus. 64 s.

Kyriacou, CH. (2012). *Klíčové dovednosti učitele: cesty k lepšímu vyučování*. Praha: Portál. 164 s.

Petty, G. (2013). *Moderní vyučování*. Praha: Portál. 562 s.

Šupka, J., Hofmann, E., & Rux, J. (1993). *Didaktika geografie I*. Brno: PF MU v Brně. 104s.

Doporučená literatura:

Belz, H., & Siegrist, M. (2011). *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení: východiska, metody, cvičení a hry*. Portál, Praha, 375 s.

Česká geografická společnost. Časopis *Geografické rozhledy*. Praha

Svatoňová, H. (2012). *Integrovaná přírodověda*. Brno: Masarykova univerzita. 76 s. ISBN 9788021057531.

TERRA-KLUB, o.p.s. Časopis *Dnešní svět*. Praha

Vávra, J. (2006). *Didaktika geografie: od vzdělávacího programu k vyučovací hodině v zeměpisu na ZŠ, na příkladu tématu Světový oceán*. Liberec. Technická univerzita v Liberci. 92 s.

ZÁZNAMOVÝ ARCH PRO ZHODNOCENÍ PRŮBĚŽNÉ PRAXE

Z Vašeho pohledu charakterizujte školu, na které jste průběžnou praxi vykonával/a.

Při jakých činnostech a v jakých situacích se vám dobře spolupracovalo s třídním – provázejícím učitelem?

V jakých situacích naopak Vaše spolupráce nefungovala?

V čem pro Vás měla praxe profesní přínos?

V čem pro Vás měla praxe osobnostní přínos?

Co jste se na praxi naučil/a o pedagogické práci s žáky?

Co Vás na praxi překvapilo, protože třeba probíhalo jinak, než jste očekával/a?

Jaké pedagogické dovednosti byste si chtěl/a dále hlouběji rozvíjet s ohledem na zkušenosti z průběžné praxe?

ZÁZNAMOVÝ ARCH – NÁSLECHOVÁ HODINA

Předmět:

Třída:

Téma:

Vyučující:

Datum:

CÍL HODINY (*zakroužkujte*)

povedlo se naplnit/ částečně se povedlo / nepovedlo se naplnit

Váš komentář:

STRUKTURA HODINY VZHLEDEM K VYUŽITÍ POMŮCEK, MAP ČI NOVÝCH TECHNOLOGIÍ VE VÝUCE

Všímejte si, jakým způsobem učitel a žáci využívají tablet, projektor, interaktivní tabuli, mapové podklady, případně další techniku či pomůcky. Zhodnoťte následně, zda dle Vašeho názoru byly dané pomůcky využity smysluplně, názorně, jasně aj.

Úvodní část

Hlavní část

Závěrečná část

Váš komentář:

VYBERTE SI JEDNU Z VYUČOVACÍCH HODIN PRŮBĚŽNÉ PRAXE A VYPLŇTE NÁSLEDUJÍCÍ MATERIÁL.

STRUKTURA VYUČOVACÍ HODINY

Třída	
Předmět	
Datum	
Vyučující	
Téma	
Tematický celek	
Počet žáků	
Pomůcky	
Použití aplikací, moderních technologií ve výuce	
Výukové cíle hodiny	
Rozvíjené kompetence	
Předchozí učivo	

ZAPIŠTE PODROBNĚJI PRŮBĚH VYBRANÉ VYUČOVACÍ HODINY		
Časový plán hodiny	Obsah výuky, učivo	Metody a formy, motivace
<i>např. 14 – 14:10hod.</i>	<i>Zahájení hodiny</i>	<i>Frontální výuka</i>

Hodnocení hodiny aneb co se povedlo😊?

(zapřemýšlejte, jaké úvahy a myšlenkové pochody, procesy aj. v rámci výukové hodiny Vás zásadně posunuly dále, resp. byly pro Vás osobně či samotný průběh hodiny přínosné)

REFLEXE HODINY ANEB CO CÍTÍM?

Z uvedeného seznamu vyberte jednu nebo více emocí (postoj, naladění...), které po proběhlé výukové hodině cítíte, prožíváte. Do pravého sloupce několika slovy napište důvod.

EMOCE	DŮVOD
Radost	
Smutek	
Naděje	
Beznaděj	
Zlost	
Chuť pomoci	
Zvědavost	
Nejistota	
Nedůvěra	
Zmatek	
Obdiv	
Vděčnost	
Dojetí	
Zadostiučinění	

Poznámky:

Úkoly k praxi katedry aplikované fyziky a techniky

Člověk a svět práce – náslech – garant: PhDr. Eva Roučová, Ph.D.

Cílem praxe je praktické uplatňování poznatků a dovedností z teorie primární technické gramotnosti a její didaktické transformace ve výuce se žáky na 1. stupni ZŠ.

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Výstupem z praxe bude kompletně vyplněný záznamový arch, který shrne poznatky, postřehy, návrhy a dojmy studenta z výuky. Tento materiál budou studenti dále analyzovat v rámci výuky předmětu Technické práce s didaktikou (KFY/8TD) a Badatelsky orientovaná primární technická výchova 1 (KFY/TV1).

Doporučené literatura:

Švec, V. et al. (1996). *Praktikum didaktických dovedností*. Brno: MU.

ŠVEC, V. (2000). *Monitorování a rozvoj pedagogických dovedností*. Brno: Paido.

Nezvalová, D. (2002). *Kvalita ve škole*. Olomouc: Univerzita Palackého.

Nezvalová, D. (2002). Reflexe a pregraduální didaktická příprava učitele. *e-Pedagogium*, 2(2), 69–82.

Podlahová, L. (2002). *Ze studenta učitelem – student – praktikant – začínající učitel*. Olomouc: Univerzita Palackého.

Záznamový arch

1. Identifikujte všechny tři skupiny cílů výuky (vědomostní, psychomotorické a postojové) a vyjádřete se poté konkrétně k plnění těchto cílů v průběhu hodiny.

2. Analyzujte ve výuce použité motivační a hodnotící metody a uveďte vlastní rozšiřující nápady.

3. Identifikujte a posudte vhodnost výběru kritérií hodnocení a uveďte vlastní možnosti jejich obměny.

4. Provedte detailní analýzu efektivity použitých demonstračních metod (hlavně instruktáže) a uveďte své vlastní návrhy, postřehy a dojmy.

5. Proved'te analýzu výkonů žáků ve výuce z hlediska bezpečnosti a hygieny, primární technické gramotnosti, originality a tvořivosti.

6. Analyzujte způsoby řízení a kontroly učební činnosti žáků učitelem, uveďte své postřehy a dojmy.

7. Provedte souhrnnou analýzu chybných i správných výkonů žáka a zamyslete se nad možnostmi další práce s nimi.

8. Jaké bylo celkové klima ve třídě a co jste na učiteli nejvíce ocenili, obdivovali.

9. Jaké hlavní postřehy, poznatky a dojmy si z výuky odnášíte pro své budoucí povolání?

Úkoly k praxi katedry hudební výchovy

Náslech – Garant – Mgr. Lucie Křenková, DiS.

Cílem praxe hudební výchovy je využít a vyzkoušet nabyté poznatky z hodin Didaktiky HV ve výuce na 1. stupni ZŠ. Praxe je vedena formou náslechu a výstupů. Student získá zkušenosti spojené s přípravou a organizací hodiny HV, vytvoří si představu o hudebnosti žáků v daném ročníku. Student by měl reagovat na hudební úroveň třídy vhodným výběrem písní, aktivit a činností z hlasové, intonační i rytmické výchovy. Student by měl v hodinách využívat pomůcky, jako jsou klavír, dětské hudební nástroje, rytmické domino nebo intonační tabulka.

Organizace praxe:

Absolvování náslechu a výstupů oborově-didaktické praxe na zadané základní škole. Před výstupem dojde k rozboru přípravy na hodinu s fakultním učitelem didaktiky HV. Po výstupu bude následovat zpětná vazba.

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Výstupem praxe hudební výchovy bude stručný zápis z hodiny v deníku dle pokynů, zamyšlení nad stanovenými otázkami a rozbor svého výstupu.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Doporučená literatura:

Daniel, L. (1992). *Metodika hudební výchovy*. Ostrava: Montanex.

Tichá, A. (2005). *Učíme děti zpívat*. Praha: Portál.

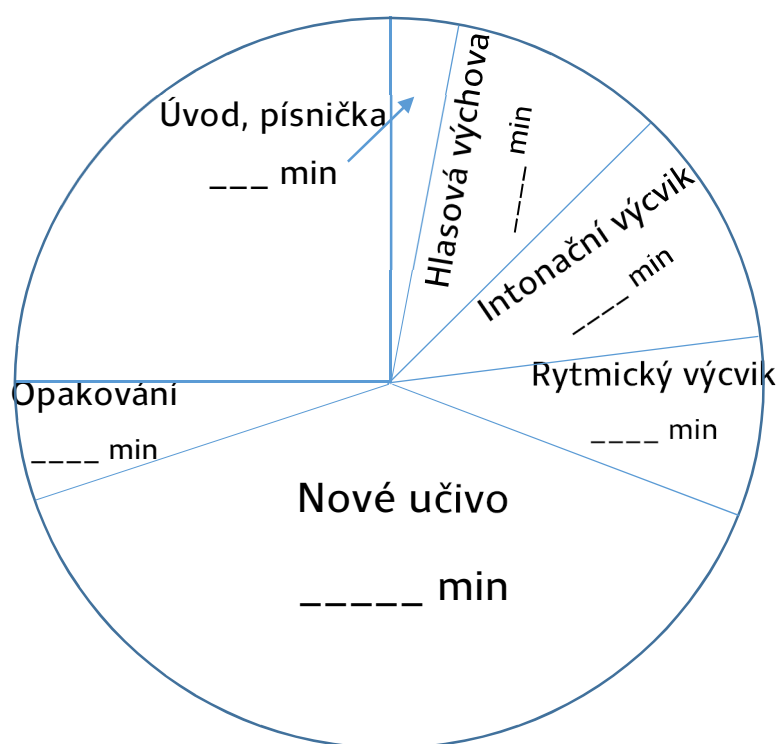
- Pro následný zápis si vyberte jednu náslechovou hodinu HV.

Ročník, ve kterém praxe HV probíhá:

Počet žáků ve třídě:

Datum:

Do grafu zaznamenejte minutovou dotaci jednotlivých složek hudební výchovy:

Do připravené struktury hodiny запиšte činnosti z jednotlivých částí hodiny.
V posledním sloupečku zhodnoťte míru aktivity žáků v dané části hodiny

(1 ☆ = pasivita, 5 ☆ = aktivita).

Složka HV	Činnosti	Míra aktivity žáků
Úvod, písnička		☆☆☆☆☆
Hlasová výchova		☆☆☆☆☆
Intonační výcvik		☆☆☆☆☆
Rytmický výcvik		☆☆☆☆☆
Nové učivo		☆☆☆☆☆
Opakování		☆☆☆☆☆

Následující otázky vyplní pouze student/studentka, který/a při praxi učila hudební výchovu.

Vymezte cíl hodiny. Zhodnoťte, zda došlo k jeho splnění.

Jakou aktivitu z dnešní výuky považujete za nejvíce využitelnou v praxi a doporučil/a byste ji i spolužákům? Co se Vám na ní líbí? Proč je vhodné ji zařadit do hodiny HV?

Z jaké dnešní aktivity nemáte dobrý pocit? Co Vás k tomu vede? Dala by se aktivita nějak vylepšit? Jak?

Objevil/a jste ve třídě žáky, které bychom mohli nazvat „bručouny“? Pokud ano, uveďte počet. Jaká byla míra jejich zapojení do hudebních činností?

Úkoly k praxi tělesné výchovy a sportu

Garant – PhDr. Vlasta Kursová, Ph.D.

V rámci oborově-didaktické praxe předmětu Tělesná výchova posluchači získávají pedagogické zkušenosti při výuce uvedeného předmětu na školách. Jedná se o průběžnou pedagogickou praxi, která je realizována ve skupině pěti posluchačů. Cílem praxe je podpora uvědomování si a rozvoje profesních kompetencí budoucích učitelů 1. stupně základních škol. Posluchači mají v rámci předmětu možnost propojovat teoretické poznatky z oborových didaktik (Didaktika tělesné výchovy a jednotlivých disciplín I – IV) s praktickými zkušenostmi a prohloubit reflektivní a sebereflektivní dovednosti potřebné k pedagogické profesi. Úvodní hodina má náslechový charakter, vede k seznámení s cílovou skupinou žáků a jejími specifikami. V následujících hodinách posluchači realizují samostatnou výuku opírající se o podrobnou přípravu vyučovací jednotky a jejích dílčích částí se zohledněním variability pedagogické situace. Přípravy jsou konzultovány v rámci skupiny posluchačů s oborovým didaktikem i uvádějícím učitelem. Praktické výstupy posluchačů jsou skupinově reflektovány i autoevaluovány.

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Zápis do deníku praxe a rozbor výstupů.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Chytková, D., & Černý, M. (2016). *Efektivní učení: techniky přemýšlení, soustředění a komunikace s využitím myšlenkových map*. Brno: BizBooks.

Petty, G. (2013). *Moderní vyučování..* Praha: Portál.

Švec, V. (2005). *Pedagogické znalosti učitele: teorie a praxe*. Praha: ASPI.

Tillinger, P. (2014). *Odborné a pedagogické praxe ve sportu a tělesné výchově*. Praha: Karolinum.

Doporučená literatura:

Dytrtová, R., & Krhutová, M. (2009). *Učitel. Příprava na profesi*. Praha: Grada.

Jansa, P. (2018). *Pedagogika sportu*. Praha: Karolinum.

Spilková, V., & Tomková, A. et al. (2010). *Kvalita učitele a profesní standard*. Praha: UK v Praze.

Spilková, V., & Vašutová, J. et al. (2008). *Učitelská profese v měnících se požadavcích na vzdělávání*. Praha: UK v Praze.

Píšová, M., & Duschinská, K. et al. (2011). *Mentoring v učitelství*. Praha: UK v Praze.

Rychtecký, A., & Fialová, L. (2004). *Didaktika školní tělesné výchovy*. Praha: Karolinum.

Tomková, A. (2018). *Portfolio v perspektivě reflektivně pojatého vzdělávání učitelů*. Praha: Pedagogická fakulta UK.

Záznam vyučovací jednotky TV – náslechová hodina

TŘÍDA: POČET ŽÁKŮ:

MÍSTO:

DATUM:

CÍL VYUČOVACÍ JEDNOTKY:

POZOROVÁNÍ – ÚKOLY PRO STUDENTY:

Student obdrží jeden ze tří uvedených úkolů pro pozorování, provede vlastní sledování ve vyučovací jednotce a zaznamená výsledky svého pozorování do archu.

1. **OBSAHOVÝ A ČASOVÝ SNÍMEK VYUČOVACÍ JEDNOTKY** (dle částí vyučovací jednotky)
 - a. Podrobný zápis výukových prostředků a časová délka jejich použití
 - b. Výčet činností ve VJ a zjištění celkového čistého času cvičební aktivity žáků
2. **UČITEL (KA) – ČASOVÝ SNÍMEK:**
 - a. Organizační činnost (informace k výuce, výklady obsahu VJ , příprava pomůcek a nářadí...)
 - b. Motivace
 - c. Přímá výuková činnost – ukázka, výklad (metodika, pravidla, jiné...)
 - d. Komunikace
 - e. Jiné - vlastní cvičení se žáky, pozorování, neaktivita apod. – čas = suma aktivit
3. **VYTIPOVANÝ ŽÁK – OBSAHOVÝ A ČASOVÝ SNÍMEK ČINOSTÍ PŘI VJ TĚLELESNÉ VÝCHOVY**
 - a. Jméno – iniciály sledovaného žáka (kyně); časový záznam průběhu VJ
 - b. Vlastní cvičební aktivita dle části VJ – čas = celková suma pohybové aktivity
 - c. Odpočinek, neaktivita, pomoc při organizaci výuky – čas = suma aktivit
 - d. Prodlevy – mimo cvičební aktivity (dle části VJ)

Čas (min)	Učivo	Zatížení Objem/intenzita	Metodické poznámky	Organizace
	1. <u>Úvodní část</u>			
	2. <u>Průpravná část</u>			

Poznatky, postřehy, návrhy a dojmy studenta z výuky:

Analýza výkonů žáka (chybné provedení x správné provedení):

Analýza výkonů žáka ve výuce z hlediska originality a tvořivosti:

Analýza použitých motivačních a hodnotících metod učitelem:

Analýza způsobů řízení a kontroly učební činnosti žáků učitelem:

Celkové klima ve třídě:

PŘÍPRAVA VYUČOVACÍ JEDNOTKY TV

TŘÍDA: **POČET ŽÁKŮ:**

MÍSTO:

DATUM:

CÍL VYUČOVACÍ JEDNOTKY:

	3. <u>Hlavní část</u>			
--	------------------------------	--	--	--

	<u>m</u> 4. <u>Závěrečná část</u>			
--	--------------------------------------	--	--	--

--	--	--	--	--

Poznatky, postřehy, návrhy a dojmy studenta z výuky:

Seberefektivní otázky:

1. Splnil (a) jsem stanovený cíl vyučovací jednotky?

2. Byl stanovený cíl i dílčí úkoly srozumitelné žákům?

3. Byl stanovený cíl i dílčí úkoly adekvátně zvoleny?

4. Byly vhodně zvoleny metody práce?

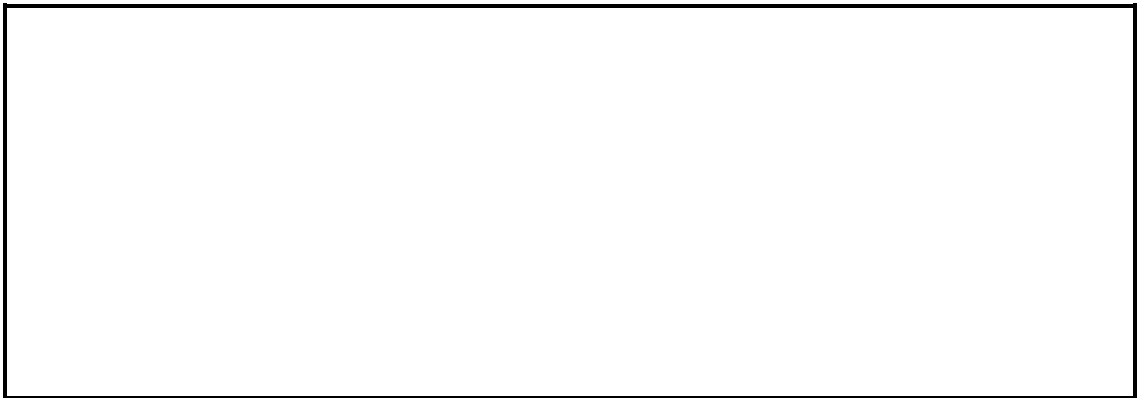
5. Motivoval (a) jsem žáky dostatečně?

6. Zvládl (a) jsem výuku z hlediska organizace a bezpečnosti?

7. Podařilo se mi dostatečně rozvíjet vybranou pohybovou dovednost (pohybovou schopnost)?

8. V jakých aspektech bych mohl (a) svoji výuku zlepšit?

9. V čem spatřuji svůj potenciál?

A large, empty rectangular box with a black border, intended for the user to write their answer to question 9.

10. Co se ještě potřebuji naučit?

A large, empty rectangular box with a black border, intended for the user to write their answer to question 10.

Úkoly k praxi katedry informatiky

Garant – Mgr. Václav Dobiáš, Ph.D.

Po úvodní hospitaci, jejímž cílem je seznámit se s cílovou skupinou žáků, třídní dynamikou a znalostmi a dovednostmi žáků v oblasti informatiky, následuje samostatná výuka studentek. Studentky dostanou téma výuky týden před samotnou výukou. Před samotnou výukou si připraví přípravu hodiny, kterou konzultují s vedoucím oborově didaktické praxe z informatiky. Po samotné výuce následuje reflektivní část. Student je zde veden k sebereflektivnímu hodnocení proběhlé výuky vzhledem k pedagogickému cíli hodiny. Následně proběhlou praxi reflektují ostatní studenti, vedoucí oborově didaktické praxe z informatiky, učitel z praxe. Vedoucí oborově didaktické praxe z informatiky a učitel se snaží předat své oborově pedagogické zkušenosti z výuky.

Výstupem z praxe je kompletně vyplněný záznamový arch, který shrne poznatky, postřehy, návrhy a dojmy studenta z výuky.

Záznamový arch z výuky informatiky

V čem se liší výuka informatiky oproti ostatním předmětům (např. matematika, český jazyk atd.)?

Jaký je rozdíl ve způsobu řízení a kontroly učební činnosti žáků učitelem u předmětu informatika a ostatních předmětů?

Jaké bylo celkové klima ve třídě při výuce?

Co bylo cílem výuky a jak se jej podařilo naplnit?

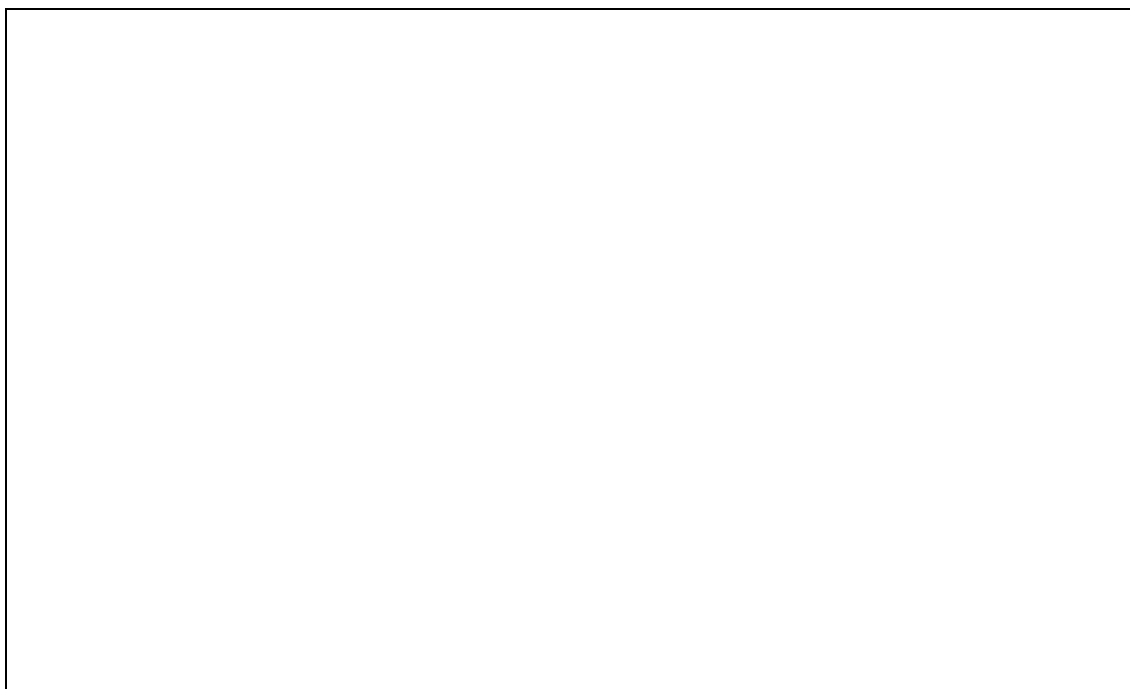
Jaké byly při hodině použity motivační metody? Jak fungovaly? Daly by se nějak vylepšit?

Jaká byla v hodině kritéria hodnocení žáků?

Jaká byla efektivita použitých demonstračních metod (hlavně instruktáže)?
Jak v této oblasti vylepšit příští hodinu?

Jak se dařilo při výuce udržovat pozornost žáků? Jak v této oblasti vylepšit
příští hodinu?

V čem vnímám, že bych se měl/a ve své výuce zlepšit?

Další poznámky:

6.2 Praxe oborově-didaktická II.

Garant předmětu: doc. PhDr. Miluše Vítečková, Ph.D.

Zařazení předmětu: 3. roč./LS

Rozsah výuky: 2 hod./týden

Anotace předmětu:

Cílem praxe oborově-didaktické I. je umožnění studentům následků a výstupů v předmětech učebního plánu 1. stupně ZŠ. Praxe navazuje na oborové didaktiky.

Organizace praxe:

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Zápis do deníku praxe a rozbor výstupů.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Korthagen, F. (2011). Jak spojit praxi s teorií: Didaktika realistického vzdělávání učitelů. Brno: Paido.

Švec, V. (2005). *Pedagogické znalosti učitele: teorie a praxe*. Praha: ASPI.

Doporučená literatura:

Dytrtová, R., & Krhutová, M. (2009). *Učitel. Příprava na profesi*. Praha: Grada.

Spilková, V., & Tomková, A. et al. (2010). *Kvalita učitele a profesní standard*. Praha: UK v Praze.

Spilková, V., & Vašutová, J. et al. (2008). *Učitelská profese v měnících se požadavcích na vzdělávání*. Praha: UK v Praze.

Píšová, M., & Duschinská, K. et al. (2011). *Mentoring v učitelství*. Praha: UK v Praze.

Tomková, A. (2018). *Portfolio v perspektivě reflektivně pojatého vzdělávání učitelů*. Praha: Pedagogická fakulta UK.

Úkoly k praxi katedry biologie

Člověk a jeho svět – výstupy z prvouky a přírodovědy – garant praxe – Ing. Štěpánka Chmelová, Ph.D.

V rámci průběžné pedagogické praxe z prvouky a přírodovědy posluchači pozorují výuku vedenou zkušeným učitelem a následně samostatně předmět vyučují. Cílem této praxe je poznání výuky prvouky a přírodovědy jak z hlediska obsahového kurikula, tak zejména poznáním různorodých vyučovacích metod, které lze při této specifické výuce použít. Studenti své přípravy na vyučovací hodiny konzultují s uvádějícím učitelem a metodikem katedry, který také hodnotí jejich výstup. Jejich samostatný výstup jim umožňuje postupně pronikat do složité problematiky vyučovacího procesu a často řešit různé pedagogické situace. Předmětová praxe tak směřuje k praktické aplikaci získaných teoretických a didaktických poznatků ze všech probraných přírodovědných disciplín v rámci vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Studenti se orientují v učebnicích prvouky a přírodovědy. Studenti jsou schopni samostatného vyučování těchto předmětů, zapojují do výuky především aktivizující metody, jsou schopni realizovat přírodovědnou terénní výuku.

Organizace praxe:

1. Úvod do tandemové pedagogické praxe, seznámení s cílovou skupinou, s cíli výuky, s požadavky na absolvování předmětu a vedení pedagogického deníku.
2. Hospitace ve výuce.
3. – 12. Realizace pedagogické praxe na přidělené škole.
13. Závěrečné hodnocení absolvované praxe, předložení pedagogických deníků a portfolia.

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Zhodnocení a reflexe praxe (minimálně jedna odučená hodina pod vedením metodika katedry, vyplnění formuláře k reflexi vyučované hodiny). Schopnost

realizace praktického přírodovědného vyučování. Portfolio příprav na všechna vyučovaná témata v průběhu praxe, portfolio následků, 100% docházka, průběžná reflexe praxe na návazném semináři.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Aktuálně používané učebnice prvouky a přírodovědy.

Šimik, O. (2015). *Člověk a jeho svět - úvod do studia*. Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta. Ostrava-Vítkovice: X-MEDIA servis s.r.o.

Šimik, O., et al. (2010) *Metodika výuky jednotlivých předmětů na 1. stupni základních škol z pohledu pedagogické praxe – náměty pro začínajícího učitele*. Ostrava: Ostravská univerzita.

Podroužek, L. (2003). *Didaktika prvouky a přírodovědy pro primární školu*. Dobrá Voda u Pelhřimova: Aleš Čeněk.

Jeřábek, J., & Tupý, J. (2007). *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*. Praha: Výzkumný ústav pedagogický.

Doporučená literatura:

Petty, G. (2004). *Moderní vyučování*. Praha: Portál.

Hofmann, E. (2003). *Integrované terénní vyučování*. Brno: Paido.

Činčera, J. et al. (2019). *Výuka ve venkovním prostředí. Metodický text pro studenty učitelství*. Hradec Králové: Gaudeamus.

Hajerová Müllerová, L., & Slavík, J. (2020). *Modelování kurikula*. Plzeň: Západočeská univerzita.

Reflexe vyučované hodiny

Člověk a jeho svět/prvouka, přírodověda

Odpovězte na následující otázky, zhodnoťte vlastní vyučovanou hodinu:

1. Splnil/a jsem stanovený cíl hodiny?
2. Byl cíl hodiny dostatečně srozumitelný i žákům?
3. Potřebuji se ještě něco naučit v dané oblasti?
4. Zvládám realizovat výuku bez problémů? Pokud ne, co musím zlepšit:
5. Jak se mi pracovalo se třídou?
6. Co se mi nejlépe povedlo?
7. Co bych příště udělala jinak?

Záznam o průběhu vyučovací hodiny
Člověk a jeho svět/Prvouka, přírodověda

1. Škola, třída, počet žáků, vyučující, datum náslechu

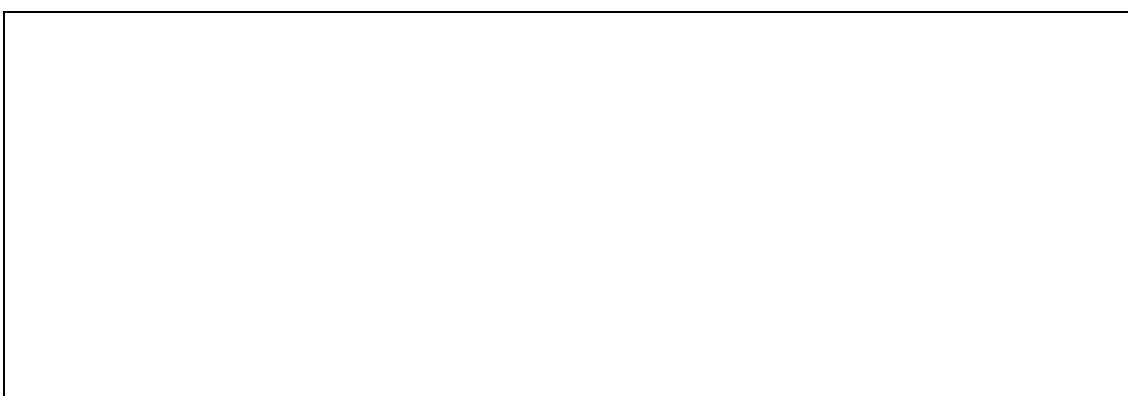
2. Téma hodiny

3. Edukační cíle hodiny

4. Motivační prvky

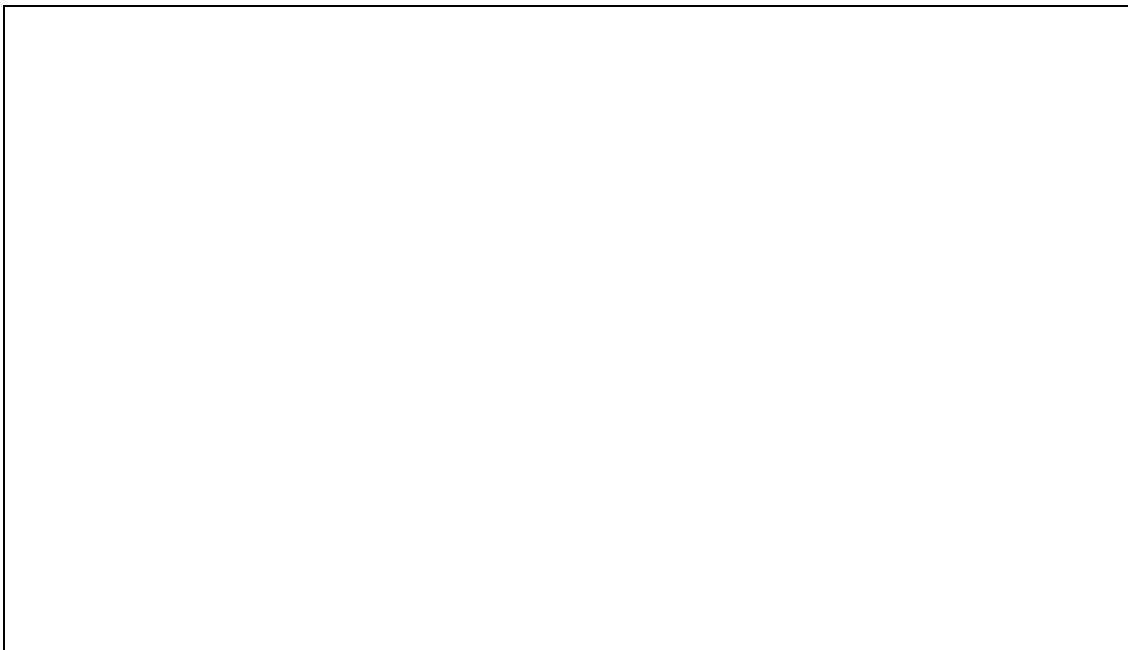
5. Použité vyučovací metody (včetně hodnotících metod):

6. Organizační formy výuky

7. Organizace hodiny – časová a obsahová, průběh hodiny

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for the user to write or draw the organization of the lesson.

8. Používané pomůcky (např. přírodniny, modely, obrazová dokumentace, atlasy, pracovní listy, učebnice aj.)

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for the user to list the teaching aids used in the lesson.

9. Zajímavé postřehy (např. práce se žáky, klima ve třídě, různé pedagogické situace, změna tématu, propojení s ostatními předměty, co se vám líbilo/nelíbilo aj.)

Vzorový formulář k přípravě na vyučovací hodinu

Člověk a jeho svět/Prvouka, přírodověda

Třída:

Datum:

Téma hodiny

--

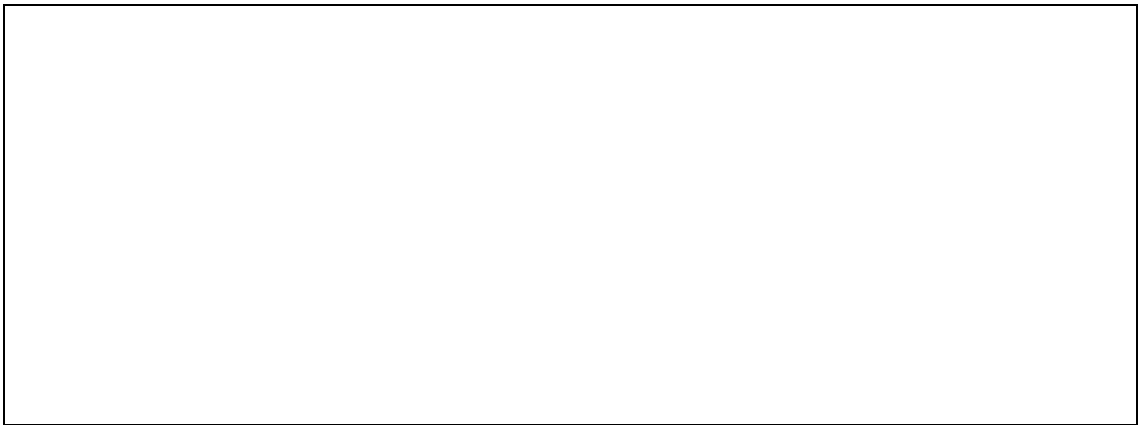
Edukační cíle, vazba na RVP ZV – očekávané výstupy, klíčové kompetence, průřezová témata, mezipředmětové vazby

--

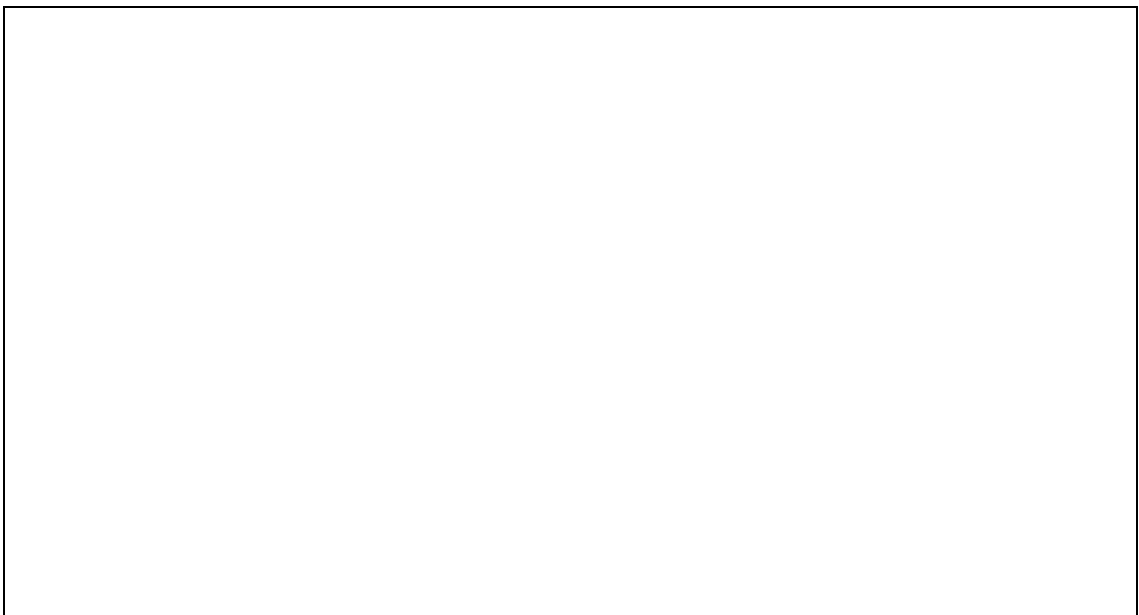
Motivační prvky

--

Organizační formy hodiny

Samotná organizace hodiny (časová, obsahová)

Výukové metody

Pomůcky a materiál**Otázky pro opakování a fixaci učiva****Práce s učebnicí, pracovní listy****Poznámky:**

Úkoly k praxi katedry geografie

Místo, kde žijeme II. – RNDr. et PhDr. Aleš Nováček, Ph.D.

Rozbor a příprava učiva zadané látky (cíle hodiny, struktura hodiny, mezipředmětové vztahy, základní pojmy, apod.), výstupy jednotlivých studentů – postupy vedení výukové hodiny, didaktický rozbor s objasněním předností a nedostatků. Důraz je kladen na závěrečné zhodnocení každé výukové hodiny - zhodnocení z pohledu cvičícího pedagoga, garanta praxe a především sebereflexe samotného studenta/přímého účastníka praxe.

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Tvorba vlastního portfolia příprav na výukové hodiny. Vedení vlastních hodin a vytvoření reflexe a sebehodnocení s využitím Deníku z průběžné praxe.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Kühnlová, H. (2012). *Život v našem regionu. Praktická učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia*. Praha: Fraus. 64 s.

Matušková, A. (2011). *Lidé a čas: vlastivěda pro 1. stupeň základní školy*. Praha: Septima. 40s. ISBN 978-80-7216-289-5.

Matušková, A. (2009). *Lidé kolem nás*. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti. 71 s. ISBN 978-80-86034-86-7.

Šupka, J., Hofmann, E., Rux, J. (1994). *Didaktika geografie II*. Brno: PF MU v Brně. 59 s.

Toušek, V. a kol. (2005). *Česká republika - portréty krajů*. Praha: MMR. 136 s.

Doporučená literatura:

Česká geografická společnost. *Časopis Geografické rozhledy*. Praha.

Kühnlová, H. (1999). *Kapitoly z didaktiky geografie*. Praha: Karolinum. 145 s.

Matušková, A. (2009). *Lidé kolem nás - soubor pracovních listů*. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti. 32 s. ISBN 978-80-86034-87-4.

Nováček, A. (2012). *Jižní Čechy v zrcadle dějin a srovnání*. *Geografické rozhledy*, 21, č. 3, s. 2-4..

Řezníčková, D. et al. (2008). *Náměty pro geografické a environmentální vzdělávání: Výuka v krajině*. Praha: PŘF, UK. 184 s.

Svatoňová, H. (2012). *Integrovaná přírodověda*. Brno: Masarykova univerzita. 76 s. ISBN 9788021057531.

TERRA-KLUB, o.p.s. Časopis *Dnešní svět*. Praha

Svozil, B., & Hynek, A. (2011). *Deblínsko: na cestě k trvalé udržitelnosti. Vlastivědná učebnice*. Deblín: Základní škola a Mateřská škola Deblín, okres Brno – venkov, příspěvková organizace. 259 s.

Terénní vlastivědná výuka – garant – Mgr. Petra Karvánková, Ph.D.

Cílem předmětu je ukázat studentům vybrané prvky, struktury a procesy v krajině a společnosti, probírané předtím teoreticky v geografických a v dalších předmětech NŠ vzdělávací oblasti RVP ZV (prolínajících tematické okruhy "Místo, kde žijeme", "Lidé a čas" a "Lidé kolem nás"). Studenti se seznámí s možnostmi terénní výuky a jejich aplikace ve vyučovaných předmětech na 1. stupni ZŠ (Vlastivěda, Prvouka atd.). Součástí bude návštěva vybraných institucí a míst (např. planetária, ZOO, muzea, památek, úřadu, výroby apod.), didaktické aktivity ve vybraných přírodních lokalitách (didaktické hry s využitím prostoru, badatelsky orientovaná výuka, práce s mapou a přístroji v terénu, měření apod.), ukázky a diskuse problémů urbanizovaných a rurálních struktur a dále prezentace témat spjatých s navštívenými lokalitami a přiblížení námětů na jejich terénní výuku.

Organizace praxe:

Součástí bude návštěva vybraných institucí a míst (např. planetária, ZOO, muzea, památek, úřadu, výroby apod.), didaktické aktivity ve vybraných přírodních lokalitách (didaktické hry s využitím prostoru, badatelsky orientovaná výuka, práce s mapou a přístroji v terénu, měření apod.), ukázky a diskuse problémů urbanizovaných a rurálních struktur a dále prezentace témat spjatých s navštívenými lokalitami a přiblížení námětů na jejich terénní výuku.

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Plná aktivní účast na výuce a didaktických aktivitách v terénu, referát o geografickém jevu či problematice spojené s navštívenou lokalitou včetně didaktické transformace.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Kühnlová, H. (2012). *Život v našem regionu. Praktická učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia*. Praha: Fraus. 64 s.

Svobodová, H. a kol. (2019). *Koncepce terénní výuky pro základní školy. Na příkladu námětů pro krátkodobou a střednědobou terénní výuku vlastivědného a zeměpisného učiva*. Brno: MU. 110 s.

Matušková, A. (2009). *Lidé kolem nás*. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti. 71 s. ISBN 978-80-86034-86-7.

Toušek, V. a kol. (2005). *Česká republika - portréty krajů*. Praha: MMR. 136 s.

Doporučená literatura:

Gersmehl, P. (2008). *Teaching geography*. New York: Guilford Press. 320 s.

Matušková, A. (2009). *Lidé kolem nás - soubor pracovních listů*. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti. 32 s. ISBN 978-80-86034-87-4.

Řezníčková, D. a kol. (2008). *Náměty pro geografické a environmentální vzdělávání: Výuka v krajině*. Praha: PŘF, UK. 184 s.

Svatoňová, H. (2012). *Integrovaná přírodověda*. Brno: Masarykova univerzita. 76 s. ISBN 9788021057531.

TERRA-KLUB, o.p.s. *Časopis Dnešní svět*. Praha

Úkoly k praxi katedry společenských věd

Člověk a jeho svět/Vlastivěda (část historická a společenskovědní) – garant
– PhDr. Helena Pavličíková, CSc.

Při oborově didaktické praxi ve vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“ (vlastivěda – zeměpisná a dějepisná část)) student využívá své dosavadní nabyté znalosti, schopnosti, dovednosti, postoje a hodnoty při vedení výukových jednotek. První dvě hodiny oborově didaktické praxe jsou věnovány následovným vyučovacím hodinám, které vede uvádějící učitel. Student si v průběhu praxe vede:

a) formulář **Záznamu o oborově didaktické praxi**, který vyplňuje v součinnosti s uvádějícím učitelem.

b) o každé výukové jednotce, kterou student absolvuje jako následovou hodinu, vede student **Záznam o průběhu výukové jednotky** k jejímu časovému a obsahovému rozvržení. Záznam obsahuje tyto náležitosti:

- ročník/třída, kde výuka probíhá,
- téma hodiny,
- rozvíjené kompetence
- kdo vyučuje,
- cíl hodiny,
- časové rozvržení hodiny,
- aktivity (jejich časové rozvržení od – do) a jejich cíle
- forma aktivity
- použité metody
- pomůcky
- poznámky z následové hodiny

c) **přípravu vlastní výukové jednotky dle vzorové struktury (vychází z bodu b – viz výše)**

METODICKÁ PŘÍPRAVA VÝUKOVÉ JEDNOTKY							
Téma							
Autor hodiny							
Cíl hodiny							
Čas	Od	Do	Aktivita	Forma	Metoda	Cíl aktivity Kompetence	POZNÁMKY z hospitace

d) Všechny tyto dokumenty tvoří základ **Deníku z oborově didaktické praxe** - vlastivěda, který se skládá z volně řazených listů A4.

Struktura Deníku:

- název základní školy, kde praxe probíhala, - jméno studenta, - ročník, - akademický rok, - jméno uvádějícího učitele, - informace o základní škole, kde praxe probíhala, - cílová skupina žáků a její charakteristika. Průběh praxe (cíl činností, průběh činností, popis činností),

- **reflexe náslechů se záznamy v příslušném pracovním/pozorovacím archu/formuláři** (například Jaké učební pomůcky a didaktickou techniku využil uvádějící učitel pro motivaci žáků?, Líbila se mi prezentace učiva ze strany uvádějícího učitele a proč ano/ne?, Udělal bych něco jinak, kdybych učivo vykládal/prezentoval já? atd.)

- **sebereflexe vlastní oborově didaktické praxe v příslušném pracovním/pozorovacím archu/formuláři** (například **k cílům hodiny:** Formuloval jsem cíle hodiny konkrétně a jasně?, Byly cíle splnitelné?, Byly formy a metody práce, které jsem použil/a pro dosažení cílů hodiny vhodné? Co se mi na hodině nejvíce líbilo, co se mi povedlo, co bych příště udělal jinak? Dále například **k hodnocení žáků:** Použil jsem hodnocení jako vhodný motivační prvek? Mohl/a jsem více využít vzájemnou kontrolu žáků? Byl/a jsem při hodnocení skutečně objektivní?)

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Matušková, A. (1998). *Cvičení z didaktiky vlastivědy*. Plzeň: Západočeská univerzita

Vavrdová, A. (2003). *Kapitoly z didaktiky vlastivědy*. Olomouc: Univerzita Palackého

Doporučená literatura:

Cangelosi, J. S. (2009). *Strategie řízení třídy: jak získat a udržet spolupráci žáků při výuce*. Praha: Portál.

Kotrba, T., & Lacina, L. (2015). *Aktivizační metody ve výuce: příručka moderního pedagoga*. Brno: Barrister&Principal.

Petty, G. (2013). *Moderní vyučování*. Praha: Portál.

Stuchlíková, I., & Janík, T. (et al.) (2015). *Oborové didaktiky: vývoj - stav - perspektivy*. Brno: Masarykova univerzita.

Úkoly k praxi katedry výtvarné výchovy

Garant – Mgr. Karel Řepa, Ph.D.

Na co se zaměřit v rámci sledování průběhu lekce VV

1. Námět lekce

bohatý na asociace / motivační (originální, aktuální, poetický, tajemný, humorný) / dobře uchopitelný a formulovaný

nerozvíjející asociace / obsahově plochý nebo vyprázdněný / neaktuální / opakující se / neoriginální / těžko uchopitelný či nejasně formulovaný /

2. Cíle lekce

smysluplné / přiměřeně náročné / adekvátní věku žáků / korespondující s kurikulem a výchovně-vzdělávací strategií školy

povrchní / nepřiměřené / neadekvátní věku žáků / ne korespondující s kurikulem a výchovně-vzdělávací strategií školy

3. Motivace

vztahující se k námětu / rozvíjející asociace / přiměřeně dlouhá / přiměřeně emotivní a sugestivní / interagující s žáky / autentická / překvapivá

odtažitá od námětu / nefunkční / nepřiměřeně dlouhá / nepřiměřeně afektovaná / žádná

4. Formulace výtvarného úkolu

komplexní / jasně podaná / ponechávající prostor pro autentické vyjádření žáků / integrující podněty žáků / podněcující tvořivá řešení výtvarného problému

nejasná nebo nedostačující / přehnaně návodná až schematická / svazující / příliš komplikovaná

5. Výtvarných prostředky

vhodně zvolené / výtvarně nosné / přiměřeně náročné / hodící se k námětu / srozumitelně zadané

nehodně zvolené / bez výtvarného potenciálu / nepřiměřeně náročné / nehodící se k námětu / nejasně zadané

6. Tvůrčí kritéria a reflexe

jasně formulovaná kritéria / vycházející ze zadaného úkolu / motivující / řešící konkrétní výtvarné kvality přiměřeně početná / adekvátně náročná vzhledem k ontogenezi

nejasně formulovaná kritéria / nekorespondující s výtvarným úkolem / demotivující / příliš zobecňující / nepřiměřeně početná / příliš náročná vzhledem k ontogenezi

7. Organizace lekce

logické a časově přiměřené uspořádání všech fází činnosti pro plynulý průběh lekce / promyšlená varianta pro potenciální pokračování tvůrčí činnosti

neurčitá nebo příliš komplikovaná struktura lekce / nefunkční časové členění činností / nelogická návaznost jednotlivých částí lekce

Úkoly k praxi katedry tělesné výchovy a sportu

Garant – PhDr. Vlasta Kursová, Ph.D.

V rámci oborově-didaktické praxe předmětu Tělesná výchova posluchači získávají pedagogické zkušenosti při výuce uvedeného předmětu na školách. Jedná se o průběžnou pedagogickou praxi, která je realizována ve skupině pěti posluchačů. Cílem praxe je podpora uvědomování si a rozvoje profesních kompetencí budoucích učitelů 1. stupně základních škol. Posluchači mají v rámci předmětu možnost propojovat teoretické poznatky z oborových didaktik (Didaktika tělesné výchovy a jednotlivých disciplín I – IV) s praktickými zkušenostmi a prohloubit reflektivní a sebereflektivní dovednosti potřebné k pedagogické profesi. Úvodní hodina má náslechový charakter, vede k seznámení s cílovou skupinou žáků a jejími specifikami. V následujících hodinách posluchači realizují samostatnou výuku opírající se o podrobnou přípravu vyučovací jednotky a jejích dílčích částí se zohledněním variability pedagogické situace. Přípravy jsou konzultovány v rámci skupiny posluchačů s oborovým didaktikem i uvádějícím učitelem. Praktické výstupy posluchačů jsou skupinově reflektovány i autoevaluovány.

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Zápis do deníku praxe a rozbor výstupů.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Chytková, D., & Černý, M. (2016). *Efektivní učení: techniky přemýšlení, soustředění a komunikace s využitím myšlenkových map*. Brno: BizBooks.

Petty, G. (2013). *Moderní vyučování..* Praha: Portál.

Švec, V. (2005). *Pedagogické znalosti učitele: teorie a praxe*. Praha: ASPI.

Tillinger, P. (2014). *Odborné a pedagogické praxe ve sportu a tělesné výchově*. Praha: Karolinum.

Doporučená literatura:

Dytrtová, R., & Krhutová, M. (2009). *Učitel. Příprava na profesi*. Praha: Grada.

Jansa, P. (2018). *Pedagogika sportu*. Praha: Karolinum.

Spilková, V., & Tomková, A. et al. (2010). *Kvalita učitele a profesní standard*. Praha: UK v Praze.

Spilková, V., & Vašutová, J. et al. (2008). *Učitelská profese v měnících se požadavcích na vzdělávání*. Praha: UK v Praze.

Píšová, M., & Duschinská, K. et al. (2011). *Mentoring v učitelství*. Praha: UK v Praze.

Rychtecký, A., & Fialová, L. (2004). *Didaktika školní tělesné výchovy*. Praha: Karolinum.

Tomková, A. (2018). *Portfolio v perspektivě reflektivně pojatého vzdělávání učitelů*. Praha: Pedagogická fakulta UK.

Záznam vyučovací jednotky TV – náslechová hodina

TŘÍDA: POČET ŽÁKŮ:

MÍSTO:

DATUM:

CÍL VYUČOVACÍ JEDNOTKY:

POZOROVÁNÍ – ÚKOLY PRO STUDENTY:

Student obdrží jeden ze tří uvedených úkolů pro pozorování, provede vlastní sledování ve vyučovací jednotce a zaznamená výsledky svého pozorování do archu.

4. **OBSAHOVÝ A ČASOVÝ SNÍMEK VYUČOVACÍ JEDNOTKY** (dle částí vyučovací jednotky)
 - a. Podrobný zápis výukových prostředků a časová délka jejich použití
 - b. Výčet činností ve VJ a zjištění celkového čistého času cvičební aktivity žáků
5. **UČITEL (KA) – ČASOVÝ SNÍMEK:**
 - a. Organizační činnost (informace k výuce, výklady obsahu VJ , příprava pomůcek a nářadí...)
 - b. Motivace
 - c. Přímá výuková činnost – ukázka, výklad (metodika, pravidla, jiné...)
 - d. Komunikace
 - e. Jiné - vlastní cvičení se žáky, pozorování, neaktivita apod. – čas = suma aktivit
6. **VYTIPOVANÝ ŽÁK – OBSAHOVÝ A ČASOVÝ SNÍMEK ČINOSTÍ PŘI VJ TĚLESNÉ VÝCHOVY**
 - a. Jméno – iniciály sledovaného žáka (kyně); časový záznam průběhu VJ
 - b. Vlastní cvičební aktivita dle části VJ – čas = celková suma pohybové aktivity
 - c. Odpočinek, neaktivita, pomoc při organizaci výuky – čas = suma aktivit
 - d. Prodlevy – mimo cvičební aktivity (dle části VJ)

Čas (min)	Učivo	Zatížení Objem/intenzita	Metodické poznámky	Organizace
	1. <u>Úvodní část</u>			
	2. <u>Průpravná část</u>			

Poznatky, postřehy, návrhy a dojmy studenta z výuky:

Analýza výkonů žáka (chybné provedení x správné provedení):

Analýza výkonů žáka ve výuce z hlediska originality a tvořivosti:

Analýza použitých motivačních a hodnotících metod učitelem:

Analýza způsobů řízení a kontroly učební činnosti žáků učitelem:

Celkové klima ve třídě:

PŘÍPRAVA VYUČOVACÍ JEDNOTKY TV

TŘÍDA: **POČET ŽÁKŮ:**

MÍSTO:

DATUM:

CÍL VYUČOVACÍ JEDNOTKY:

	3. <u>Hlavní část</u>			
--	------------------------------	--	--	--

	4. <u>Závěrečná část</u>			
--	---------------------------------	--	--	--

--	--	--	--	--

Poznatky, postřehy, návrhy a dojmy studenta z výuky:

Seberefektivní otázky:

1. Splnil (a) jsem stanovený cíl vyučovací jednotky?

2. Byl stanovený cíl i dílčí úkoly srozumitelné žákům?

3. Byl stanovený cíl i dílčí úkoly adekvátně zvoleny?

4. Byly vhodně zvoleny metody práce?

5. Motivoval (a) jsem žáky dostatečně?

6. Zvládl (a) jsem výuku z hlediska organizace a bezpečnosti?

7. Podařilo se mi dostatečně rozvíjet vybranou pohybovou dovednost (pohybovou schopnost)?

8. V jakých aspektech bych mohl (a) svoji výuku zlepšit?

9. V čem spatřuji svůj potenciál?

A large, empty rectangular box with a black border, intended for the user to write their answer to question 9.

10. Co se ještě potřebuji naučit?

A large, empty rectangular box with a black border, intended for the user to write their answer to question 10.

6.3 Praxe oborově-didaktická (anglický jazyk)

Garant předmětu: Mgr. Kateřina Dvořáková, Ph.D.

Zařazení předmětu: 3. roč./LS

Rozsah výuky: 2 hod./týden

Anotace předmětu:

V rámci oborově-didaktické praxe z angličtiny budou studenti rozděleni do menších skupin. Obsahem této praxe budou nejprve video rozborů hodin anglického jazyka na prvním stupni ZŠ. Studenti se seznámí také s učebnicemi a výukovými materiály využívanými při práci na prvním stupni. Své učitelské dovednosti budou rozvíjet prostřednictvím mikro výstupů na elementární didaktická témata (jako např. realizace hry, mluvní aktivity). Tato praxe bude obsahově navazovat na Úvod do didaktiky anglického jazyka (8UD) a bude reflektovat poznatky a zkušenosti studentů získané a zaznamenané v rámci pozorování v hodinách anglického jazyka v předchozích letech.

Organizace praxe: seminář.

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Aktivní účast na semináři.

Realizace mikro výstupu.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Betáková, L. (2006). *Angličtina učitele angličtiny*. Plzeň: Fraus.

Brewster, J., Ellis, G., & Girard, D. (2004). *The Primary English Teacher's Guide*. Penguin English.

Slattery, M., & Willis, J. (2001). *English for Primary Teachers*. Oxford University Press.

Učebnice anglického jazyka pro 1. stupeň ZŠ.

Název školy, kde vykonáváte praxi:	
Datum začátku a konce praxe:	

6.4 Praxe oborově-didaktická (německý jazyk)

Garant předmětu: doc. PaedDr. Hana Andrášová, Ph.D.

Zařazení předmětu: 3. roč./LS

Rozsah výuky: 2 hod./týden

Anotace předmětu:

Cílem předmětu je získávání prvních oborových pedagogických zkušeností přímo ve výuce. Jedná se o průběžnou pedagogickou praxi, kterou student vykonává po celý semestr ve skupině max. 5 studentů. Po úvodní hospitaci, jejímž cílem je seznámit se s cílovou skupinou žáků, jejich jazykovými znalostmi a specifiky kolektivu, studenti vykonávají tzv. tandemovou praxi, tedy společně si připravují výuku a společně ji též realizují, přičemž vedoucí roli ve výuce přebírá vždy jiný student/jiná studentka. Tím dochází k postupnému přebírání odpovědnosti za vlastní výuku a interakci s žáky. Studenti navazují na teoretické poznatky získané v kurzech pedagogiky, psychologie a studovaného oboru, na asistentskou praxi pořádanou katedrou pedagogiky a psychologie a na výuku Úvod do didaktiky německého jazyka. Podstatným cílem reflektivního semináře navazujícího na praxi ve škole je postupné prohlubování reflektivních a sebereflektivních dovedností studentů potřebných k práci učitele.

Student je po absolvování předmětu schopen propojovat teoretické poznatky získané v kurzech pedagogiky, psychologie a studovaného oboru s praktickými zkušenostmi. Umí si ve spolupráci s ostatními připravit a realizovat vyučovací hodinu a reflektovat ji.

Organizace praxe:

1. Úvod do tandemové pedagogické praxe, seznámení s cílovou skupinou, s cíli výuky, s požadavky na absolvování předmětu a vedení pedagogického deníku
2. Hospitace ve výuce
3. – 12. Realizace tandemové pedagogické praxe na přidělené škole
13. Závěrečné hodnocení absolvované praxe, předložení pedagogických deníků a portfolia

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Aktivní účast na pedagogické praxi, docházka bez absencí, 10 odevzdaných příprav na výuku, vedení pedagogického portfolia.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Aktuálně používaný učebnicový soubor němčiny.

Meyer, H. (2013). *Was ist guter Unterricht?* 9. Aufl. Berlin: Cornelsen-Scriptor.

RVP ZV, dostupné z www.rvp.cz.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky: jak se učíme jazykům, jak je vyučujeme a jak v jazycích hodnotíme. Olomouc: Univerzita Palackého, 2006.

Doporučená literatura:

Cangelosi, J. S. (2009). *Strategie řízení třídy: jak získat a udržet spolupráci žáků při výuce.* Praha: Portál.

Ende, K. (2013). *Curriculare Vorgaben und Unterrichtsplanung.* München: Klett-Langenscheid. Deutsch Lehren Lernen: Fort- und Weiterbildung weltweit.

Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen. Langenscheidt 2002. Dostupné z <http://www.europaeischer-referenzrahmen.de/>

Jazykový životopis

1. Souhrnné informace o znalosti jazyků

Uvedte jazyky, kterým jste se učil/a nebo učíte, i ty, kterými hovoříte a píšete jen trochu, nebo kterým jen trochu rozumíte. Uvedte, kde jste se jim učil/a.

Uvedte, které jazyky preferujete a proč.

Uvedte, jaké konkrétní zkušenosti s používáním daných jazyků máte, zda už jste měl/a možnost svých znalostí využít v reálném životě.

2. Proces učení se cizím jazykům

Popište, jak se jazykům učíte, co vám při učení pomáhá, co se vám osvědčilo, jak reagujete, když něčemu/někomu nerozumíte apod.

3. Sebehodnocení

Ohodnoťte vaše jazykové znalosti dle kritérií Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (viz <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/spolecny-evropsky-referencni-ramec-pro-jazyky>).

Pro každý jazyk zvlášť můžete využít této tabulky:

Německý jazyk		A1	A2	B1	B2	C1	C2
Poslech s porozuměním							
Čtení s porozuměním							
Ústní interakce							
Ústní projev							
Písemný projev							
Kvalita použitých jazykových prostředků	Výslovnost						
	Slovní zásoba						
	Gramatika						
	Pravopis						

4. Plány

Uveďte, jaké cíle máte v rozvíjení svých jazykových znalostí do budoucna, v čem se chcete zlepšit, jak/kde byste chtěl/a svých cílů dosáhnout.

Seberefektivní otázky

a) V čem konkrétně se mi podařilo ve výuce podporovat učení žáků?

b) Splnil/a jsem stanovený cíl hodiny? Byl cíl hodiny dostatečně srozumitelný i žákům? Podařilo se mi dostatečně rozvíjet alespoň vybranou řečovou dovednost jako dovednost cílovou (poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním, mediace)?

c) V čem vnímám, že bych se měl/a ve své výuce zlepšit?

d) Co se ještě potřebuji naučit v dané oblasti?

e) Zvládám realizovat výuku bez problémů německy? Pokud ne, jaká slova/jaké obraty si musím ještě dohledat/doplnit/zeptat se vyučujících na katedře germanistiky?

Vzorový formulář k přípravě na vyučovací hodinu

Třída:

Datum:

Téma/situace:

Cíle:

1. Komunikační kompetence

V oblasti produktivních řečových dovedností se žáci naučí (mluvení, psaní, mediace):

a)

b)

c)

d)

V oblasti receptivních řečových dovedností se žáci naučí (poslech a čtení s porozuměním):

a)

b)

c)

d)

2. Interkulturní kompetence

.....

.....

.....

3. Výchova k mnohojazyčnosti

.....

.....

.....

4. Strategie učení – naučit se učit se

Pomůcky:

.....

Průběh hodiny:

Číslo akt.	Čas	Popis aktivity	Pomůcky + org.formy	Jaz. prostř.	Cíl. dovedn.
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					

Ukázková příprava: Mein Hund ist entlaufen²

Třída:

Datum:

Téma/situace: Ich suche meinen Hund – mein Hund ist entlaufen. Versteht mich mein Hund?

Cíle:

1. Komunikační kompetence

- Žáci se naučí:
- a) představit zvíře, které dobře znají (SZ + V)
 - b) říct, co dělá pes/kočka (miauen, bellen, Fleisch fressen, schnurren, an der Leine spazieren gehen, mit der Maus spielen, schnarchen, an der Tür kratzen, Katzen jagen, Mäuse fressen) (SZ + V + GR)
 - c) napsat báseň Mein Tier und ich
 - d) napsat inzerát – Můj pes se zaběhl – vyplnit předpřipravený formulář
 - e) dávat pokyny psovi německy (různé způsoby vyjádření rozkazovacího způsobu – lexikalizovaně)

- Žáci se učí rozumět:
- a) vyprávění o zvířeti
 - b) tomu, co dělá pes/kočka (miauen, bellen, Fleisch fressen, schnurren, an der Leine spazieren gehen, mit der Maus spielen, schnarchen, an der Tür kratzen, Katzen jagen, Mäuse fressen)
 - c) povelům pro psa

2. Interkulturní kompetence – odlišnosti v povelích pro psa v němčině

² Příprava je naplánovaná jako celek na 2 – 3 vyučovací hodiny.

3. Výchova k mnohojazyčnosti

- a) žáci si uvědomí podobnost angličtiny a němčiny v oblasti slovní zásoby – zvířata
- b) žáci si uvědomí podobnost angličtiny a němčiny v oblasti povelů pro psy

4. Strategie učení – naučit se učit se

- a) podobnost slov mezi aj a nj
- b) znalost názvů zvířat i bez učení
- c) memorování – mein Hund bellt
- d) inteligentní odhad – Was machen die Tiere?
- e) učení se pomocí Learningsapps
- f) psaní jako dobrodružství – báseň – konkrétní poezie – psaní beze strachu

Pomůcky: powerpointová prezentace, plyšový pes

Seznam zkratk³

³ PPP = powerpointová prezentace

Pom. = pomůcky

V = výslovnost

SZ = slovní zásoba

GR = gramatika

PR = pravopis

PP = poslech s porozuměním

ML = mluvení

ČP = čtení s porozuměním

PS = psaní

front. = frontálně

zápis = zápis do sešitu

ME = mediace

sl. = slide z prezentace

IK = interkult. kompetence

MN = výchova k mnohojazyčnosti

ST = strategie učení

Průběh hodin (připraveno pro výuku celého tematického celku)

Číslo akt.	Čas	Popis aktivity	Pom. + org.formy	Jaz. prostř.	Cíl
1.	8,00-8.15	Tiere meiner Kinder – Tiere und ich – vypr. --- rozdělit žáky do skupin – domluvit se, čemu rozuměli – stanovit mluvčí, 1 skupina poslouchá psa, druhá kočku	sl. 2 2 skup.		PP ME
2.	8.15–8.25	Welche Tiere kennt ihr? – žáci říkají sami, pak já německy, žáci anglicky, pak PPP – diskuse o podobnosti slov - česky Katze, Löwe, Krokodil, Maus, Elefant, Fuchs, Tiger, Fisch, Bär, Kuh, Frosch, Giraffe	sl. 3 front.	SZ V PR	MN ST
3.	8.25-8.40	Was machen die Tiere? – inteligentní odhad já říkám Mein tlesknutí miaut. Hund = zaťatá pěst, kočka = otevřená pěst. Sémantizace SZ – demonstrací Ich esse – mein Hund frisst. Pak otočit – já: Meine Katze – žáci doplní, co dělá miauen, bellen, Fleisch fressen, schnurren, an der Leine spazieren gehen, mit der Maus spielen, schnarchen, an der Tür kratzen, Katzen jagen, Mäuse fressen Zápis do sešitu: mein Hund meine Katze (5 + 5) zbytek d.cv. .bellt miaut Gramatika: - induktivně – dbát na správné časování sloves	soutěž sl. 4 – ukázat až na konci akt. front. zápis	SZ V SZ ve větách GR PR	ML ST
4.	atd.	Was machen die Tiere, was mache ich? https://learningapps.org/display?v=p2wi0zgfa21 prověření znalostí – individuálně, lze cvičit i doma	sl. 5 internet soutěž indiv.	SZ	
5.		Mein Tier und ich – psaní básně – začít ve škole, zbytek doma	sl. 6 front.+ indiv.		PS
6.		Mein Hund ist entlaufen – psaní inzerátu a) navození situace b) Was soll ich tun? – Hypothesen sammeln – frontal c) shrnutí – slide 8 d) příprava k napsání inzerátu – zbytek d.cv.	sl. 7 sl. 8, 9 front.	SZ	PP PS
7.		Zadání d. úkolu – donést obrázky oblíbeného zvířete, udělat PPP a z dnešní hodiny si vybrat několik vět, které můžeš o svém zvířátku říct	zadání d. cv.		
8.		Ich erziehe meinen Hund – Pfötchen geben – úvodní aktivita do situace, motivace – zeig, wie „dein“ Hund Pfote gibt zápis vazby do sešitu	sl.10 zápis	SZ V	PP
9.		Kommandos für Hunde - das [kɔˈmando] Trainiert mit eurem Plüschhund. Was macht er, wenn ich sage: <ul style="list-style-type: none"> Sedni! Sitz! Místo! Platz! Ke mně! Hier! A dost! Halt! Ne! Nein! No! U nohy! Fuß! Stůj! Stopp! Můžeš! Weiter! Pusť! Aus! ST = inteligentní odhad + znázornění	sl. 11 front.	SZ V	ST

10.		Kommandos, die jeder Hund kennen sollte Ordne Kommandos den Bildern zu! – soutěž, kdo první správně Automatizace obrátů – povelů.	sl. 11-13 práce ve dvojicích, indiv. soutěž	SZ	PP ML
11.		Evaluace: Was hast du heute gelernt? Práce se skupinách – pak prezentace a diskuse. Na konec palec nahoru, palec dolů ke každému z bodů. Téma: SZ: Obtížnost: Potřebnost:	sl. 14	eval. skup.	
12.		Závěr hodiny pochvala/hodnocení aktivity žáků, připomenutí d.cv., motivace do příští vyučovací hodiny			

7 Pedagogická praxe – 4. ročník

7.1 Praxe oborově-didaktická III.

Garant předmětu: doc. PhDr. Miluše Vítečková, Ph.D.

Zařazení předmětu: 4. roč./ZS

Rozsah výuky: 2 hod./týden

Anotace předmětu:

Cílem praxe oborově-didaktické I. je umožnění studentům následků a výstupů v předmětech učebního plánu 1. stupně ZŠ. Praxe navazuje na oborové didaktiky.

Organizace praxe:

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Zápis do deníku praxe a rozbor výstupů.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Korthagen, F. (2011). Jak spojit praxi s teorií: Didaktika realistického vzdělávání učitelů. Brno: Paido.

Švec, V. (2005). *Pedagogické znalosti učitele: teorie a praxe*. Praha: ASPI.

Doporučená literatura:

Dytrtová, R., & Krhutová, M. (2009). *Učitel. Příprava na profesi*. Praha: Grada.

Spilková, V., & Tomková, A. et al. (2010). *Kvalita učitele a profesní standard*. Praha: UK v Praze.

Spilková, V., & Vašutová, J. et al. (2008). *Učitelská profese v měnících se požadavcích na vzdělávání*. Praha: UK v Praze.

Píšová, M., & Duschinská, K. et al. (2011). *Mentoring v učitelství*. Praha: UK v Praze.

Tomková, A. (2018). *Portfolio v perspektivě reflektivně pojatého vzdělávání učitelů*. Praha: Pedagogická fakulta UK.

Úkoly k praxi katedry aplikované fyziky a techniky

Člověk a svět práce – výstup – garant PhDr. Eva Roučová, Ph.D.

Cílem praxe je praktické uplatňování poznatků a dovedností z teorie badatelsky orientované primární technické gramotnosti a její didaktické transformace ve výuce se žáky na 1. stupni ZŠ.

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Výstupem z praxe bude kompletně vyplněný záznamový arch, který shrne poznatky, postřehy, návrhy a dojmy studenta z výuky.

Tento materiál budou studenti dále analyzovat v rámci výuky předmětu Badatelsky orientovaná primární technická výchova 1 (KFY/TV1) a Badatelsky orientovaná primární technická výchova 2 (KFY/TV2).

Doporučené literatura:

Dostál, J., & Kožuchová, M. (2016). *Badatelský přístup v technickém vzdělávání*. Teorie a praxe. Olomouc: Univerzita Palackého.

Dostál, J., Janu, M., & Částková, P. (2015). *DIDATECH – Didaktická souprava pro výuku techniky*. Olomouc: Univerzita Palackého.

Honzíková, J. (2003). *Teorie a praxe tvořivosti v technické výchově*. Plzeň: Pedagogické centrum.

Novotný, J., & Honzíková, J. (2014). *Technické vzdělávání a rozvoj technické tvořivosti*. Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně.

Záznamový arch

1. Reflektujte všechny tři skupiny cílů výuky (vědomostní, psychomotorické a postojové) a vyjádřete se poté konkrétně k plnění těchto cílů v průběhu hodiny.

2. Reflektujte ve výuce použité motivační a hodnotící metody a uveďte vlastní rozšiřující nápady.

3. Reflektujte a posuďte vhodnost výběru kritérií hodnocení a uveďte další možnosti jejich obměny.

4. Reflektujte plánovací, navrhovatelskou a konstrukční činnost žáků ve výuce.

5. Reflektujte procesy stanovení problému, formulace badatelských otázek, formulace předpokladů (hypotéz) u žáků v průběhu výuky a uveďte své další návrhy, postřehy a dojmy.

6. Reflektujte experimentální a ověřovací činnosti žáků a analyzujte prezentaci výsledků badatelské činnosti žáků.

7. Reflektujte způsoby řízení a kontroly učební činnosti žáků učitelem, uveďte své postřehy a dojmy.

8. Provedte souhrnnou analýzu chybných i správných výkonů žáka a uveďte vlastní návrhy dalších činností pro jeho další individualizované učení.

9. Reflektujte celkové klima ve třídě.

10. Jaké hlavní postřehy, poznatky a dojmy si z výuky odnášíte pro své budoucí učitelské působení?

Úkoly k praxi katedry tělesné výchovy a sportu

Garant – PhDr. Vlasta Kursová, Ph.D.

V rámci oborově-didaktické praxe předmětu Tělesná výchova posluchači získávají pedagogické zkušenosti při výuce uvedeného předmětu na školách. Jedná se o průběžnou pedagogickou praxi, která je realizována ve skupině pěti posluchačů. Cílem praxe je podpora uvědomování si a rozvoje profesních kompetencí budoucích učitelů 1. stupně základních škol. Posluchači mají v rámci předmětu možnost propojovat teoretické poznatky z oborových didaktik (Didaktika tělesné výchovy a jednotlivých disciplín I – IV) s praktickými zkušenostmi a prohloubit reflektivní a sebereflektivní dovednosti potřebné k pedagogické profesi. Úvodní hodina má náslechový charakter, vede k seznámení s cílovou skupinou žáků a jejími specifickými. V následujících hodinách posluchači realizují samostatnou výuku opírající se o podrobnou přípravu vyučovací jednotky a jejích dílčích částí se zohledněním variability pedagogické situace. Přípravy jsou konzultovány v rámci skupiny posluchačů s oborovým didaktikem i uvádějícím učitelem. Praktické výstupy posluchačů jsou skupinově reflektovány i autoevaluovány.

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Zápis do deníku praxe a rozbor výstupů.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Chytková, D., & Černý, M. (2016). *Efektivní učení: techniky přemýšlení, soustředění a komunikace s využitím myšlenkových map*. Brno: BizBooks.

Petty, G. (2013). *Moderní vyučování*. Praha: Portál.

Švec, V. (2005). *Pedagogické znalosti učitele: teorie a praxe*. Praha: ASPI.

Tillinger, P. (2014). *Odborné a pedagogické praxe ve sportu a tělesné výchově*. Praha: Karolinum.

Doporučená literatura:

Dytrtová, R., & Krhutová, M. (2009). *Učitel. Příprava na profesi*. Praha: Grada.

Jansa, P. (2018). *Pedagogika sportu*. Praha: Karolinum.

Spilková, V., & Tomková, A. et al. (2010). *Kvalita učitele a profesní standard*. Praha: UK v Praze.

Spilková, V., & Vašutová, J. et al. (2008). *Učitelská profese v měnících se požadavcích na vzdělávání*. Praha: UK v Praze.

Píšová, M., & Duschinská, K. et al. (2011). *Mentoring v učitelství*. Praha: UK v Praze.

Rychtecký, A., & Fialová, L. (2004). *Didaktika školní tělesné výchovy*. Praha: Karolinum.

Tomková, A. (2018). *Portfolio v perspektivě reflektivně pojatého vzdělávání učitelů*. Praha: Pedagogická fakulta UK.

Záznam vyučovací jednotky TV – náslechová hodina

TŘÍDA: POČET ŽÁKŮ:

MÍSTO:

DATUM:

CÍL VYUČOVACÍ JEDNOTKY:

POZOROVÁNÍ – ÚKOLY PRO STUDENTY:

Student obdrží jeden ze tří uvedených úkolů pro pozorování, provede vlastní sledování ve vyučovací jednotce a zaznamená výsledky svého pozorování do archu.

7. **OBSAHOVÝ A ČASOVÝ SNÍMEK VYUČOVACÍ JEDNOTKY** (dle částí vyučovací jednotky)
 - a. Podrobný zápis výukových prostředků a časová délka jejich použití
 - b. Výčet činností ve VJ a zjištění celkového čistého času cvičební aktivity žáků
8. **UČITEL (KA) – ČASOVÝ SNÍMEK:**
 - a. Organizační činnost (informace k výuce, výklady obsahu VJ , příprava pomůcek a nářadí...)
 - b. Motivace
 - c. Přímá výuková činnost – ukázka, výklad (metodika, pravidla, jiné...)
 - d. Komunikace
 - e. Jiné - vlastní cvičení se žáky, pozorování, neaktivita apod. – čas = suma aktivit
9. **VYTIPOVANÝ ŽÁK – OBSAHOVÝ A ČASOVÝ SNÍMEK ČINOSTÍ PŘI VJ TĚLELESNÉ VÝCHOVY**
 - a. Jméno – iniciály sledovaného žáka (kyně); časový záznam průběhu VJ
 - b. Vlastní cvičební aktivita dle části VJ – čas = celková suma pohybové aktivity
 - c. Odpočinek, neaktivita, pomoc při organizaci výuky – čas = suma aktivit
 - d. Prodlevy – mimo cvičební aktivity (dle části VJ)

Čas (min)	Učivo	Zatížení Objem/intenzita	Metodické poznámky	Organizace
	1. <u>Úvodní část</u>			
	2. <u>Průpravná část</u>			

Poznatky, postřehy, návrhy a dojmy studenta z výuky:

Analýza výkonů žáka (chybné provedení x správné provedení):

Analýza výkonů žáka ve výuce z hlediska originality a tvořivosti:

Analýza použitých motivačních a hodnotících metod učitelem:

Analýza způsobů řízení a kontroly učební činnosti žáků učitelem:

Celkové klima ve třídě:

PŘÍPRAVA VYUČOVACÍ JEDNOTKY TV

TŘÍDA: **POČET ŽÁKŮ:**

MÍSTO:

DATUM:

CÍL VYUČOVACÍ JEDNOTKY:

	7. <u>Hlavní část</u>			
--	-----------------------	--	--	--

	8. <u>Závěrečná část</u>			
--	---------------------------------	--	--	--

--	--	--	--	--

Poznatky, postřehy, návrhy a dojmy studenta z výuky:

Seberefektivní otázky:

1. Splnil (a) jsem stanovený cíl vyučovací jednotky?

2. Byl stanovený cíl i dílčí úkoly srozumitelné žákům?

3. Byl stanovený cíl i dílčí úkoly adekvátně zvoleny?

4. Byly vhodně zvoleny metody práce?

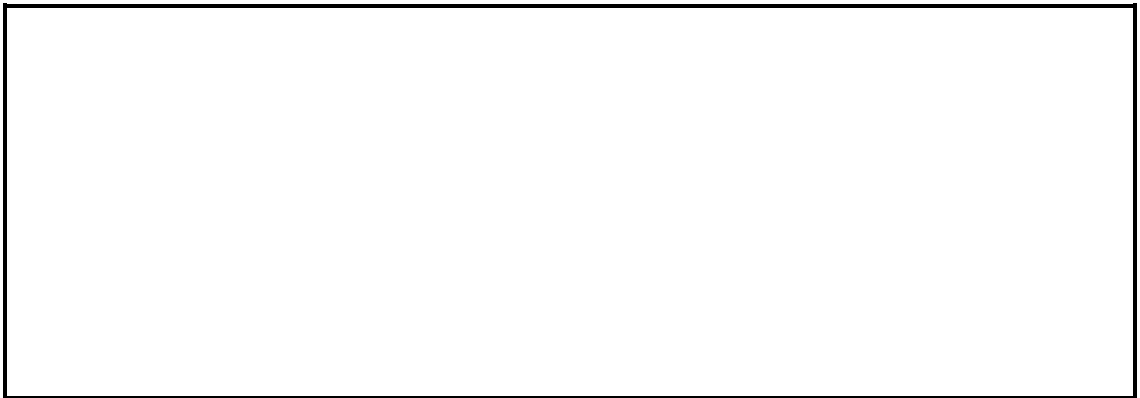
5. Motivoval (a) jsem žáky dostatečně?

6. Zvládl (a) jsem výuku z hlediska organizace a bezpečnosti?

7. Podařilo se mi dostatečně rozvíjet vybranou pohybovou dovednost (pohybovou schopnost)?

8. V jakých aspektech bych mohl (a) svoji výuku zlepšit?

9. V čem spatřuji svůj potenciál?

10. Co se ještě potřebuji naučit?

7.2 Praxe oborově-didaktická (matematika)

Garant předmětu: RNDr. Libuše Samková, Ph.D.

Zařazení předmětu: 4. roč./ZS

Rozsah výuky: 2 hod./týden

Anotace předmětu:

Praxe oborově didaktická (matematika) je praxí průběžnou. Reflexe předmětové praxe probíhá na semináři, který vždy bezprostředně navazuje na praxi na základní škole. Cílem matematické předmětové praxe je intenzivní pedagogické poznání praxe na základní škole z hlediska matematiky a její didaktiky. Jedná se o reflektovanou praxi, která je svázaná s matematickým oborem, s plánováním, realizací kurikula a sledováním dosaženého kurikula. Je vztažena ke kompetenci vytvářet v návaznosti na RVP stupně vzdělávání a ŠVP konkrétní školy přípravy (metodiky) výuky v souladu se zvolenou aprobací, ověřovat výstupy učení žáků, realizovat na základě přípravy výuku v rámci oborové/oborově-didaktické specializace (aprobace), tyto samostatné výstupy reflektovat. Reflektované pedagogické praxe zprostředkovávají kontakt s edukační realitou ve školách a přispívají k jeho profesní socializaci – důraz je kladen na reflektování praktických zkušeností, a to jak v rámci oborové a oborově-didaktické složky studia, tak v rámci pedagogicko-psychologické složky. Praxe jsou koncipovány jako ucelený a graduující systém s důrazem na propojení s teorií a na reflexi a sebereflexi studenta v roli učitele. Výstupem z učení jsou integrované znalosti a dovednosti vyrůstající z teoreticky ukotvené reflexe výuky na odpovídajících typech a stupních škol. Využití deníků praxe je v portfoliích a závěrečných pracích. Obhajoba portfolio je součástí SZZ Matematika s didaktikou.

Organizace praxe:

Absolvování pedagogické praxe na vybrané základní škole (1 hod./týden) s bezprostředně následující reflexí na fakultě (1 hod./týden). Tato praxe kombinuje náslechy s výstupy; každý posluchač má v jejím rámci minimálně dva výstupy.

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Portfolio příprav na všechna vyučovaná témata v průběhu praxe, portfolio následků, 100% docházka, průběžná reflexe praxe na návazném semináři, představení vybrané výukové situace na závěrečné reflexi praxe.

Studijní literatura a studijní pomůcky:***Doporučená literatura:***

Fuchs, E., Zelendová, E. et al. (2015) *Metodické komentáře ke Standardům pro základní vzdělávání Matematika a její aplikace (Metodická doporučení s ilustrativními úlohami)*. dostupné z <https://clanky.rvp.cz/wp-content/upload/prilohy/20617/matematika.pdf>

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. (RVP ZV). www.vuppraha.cz.

Šimik, O., et al. (2010) *Metodika výuky jednotlivých předmětů na 1. stupni základních škol z pohledu pedagogické praxe – náměty pro začínajícího učitele*. Ostrava: Ostravská univerzita.

Vondrová, N., & Rendl, M. (2015). *Kritická místa matematiky základní školy v řešeních žáků*. Praha: Karolinum.

Učebnice matematiky pro základní školy.

Reflexe hodiny matematiky vyučované učitelkou

Jméno studenta:

Datum:Třída:

Cíl hodiny:

Jak učitelka směřovala ke splnění cíle hodiny?

--

Které (matematické) didaktické termíny učitelka používala v komunikaci se žáky?

--

Které metody byly použity?

--

Mluvila v hodině více učitelka nebo žáci?

Jak učitelka pracovala s chybou žáka?

Jak učitelka vzbuzovala zájem žáků?

Jak učitelka reagovala na odpovědi žáků? Přizpůsobovala jim průběh hodiny?

Objevily se v hodině nečekané situace? Jak na ně učitelka reagovala?

Poznámky:

7.3 Praxe oborově-didaktická (český jazyk)

Garant předmětu: PhDr. Ivana Šimková, Ph.D.

Zařazení předmětu: 4. roč./ZS

Rozsah výuky: 2 hod./týden

Anotace předmětu:

Praxe oborově didaktická je významnou součástí praktické přípravy studenta Učitelství 1. stupně. V rámci této průběžné praxe z českého jazyka posluchači pozorují výuku vedenou zkušeným učitelem a následně samostatně předmět vyučují. Své přípravy na vyučovací hodiny konzultují s uvádějícím učitelem, který také hodnotí jejich výstup. Po hodině následuje rozbor, jehož součástí je hodnocení výuky metodikem katedry a sebereflexe. Praktický výstup studenta umožňuje postupně pronikat do složité problematiky vyučovacího procesu a často řešit různé pedagogické i kázeňské situace. Předmětová praxe tak směřuje k aplikaci získaných teoretických a metodických poznatků ze všech probraných lingvistických a literárních disciplín do oblasti praktického vyučování.

Organizace praxe:

Absolvování oborově didaktické praxe ve formě náslechů a výstupů na vybrané základní škole (2 hod./týden):

- úvod do oborově didaktické praxe, seznámení s cíli výuky, s požadavky na absolvování praxe a zpracování portfolia;
- náslech a jednotlivé výstupy studentů v hodinách českého jazyka;
- závěrečné zhodnocení praxe s metodikem katedry, prezentace vybraného metodického problému nebo didakticko-pedagogické situace; předložení portfolia.

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Zhodnocení a reflexe praxe (minimálně jedna odučená hodina pod vedením metodika katedry). K zápočtu student předkládá portfolio příprav na všechna vyučovaná témata z průběhu praxe včetně náslechů hodin českého jazyka. Předložení portfolia je součástí SZZ z českého jazyka a literatury s didaktikou.

Nutná je 100 % docházka. V posledním týdnu průběžné praxe při závěrečném shrnutí praxe s metodikem katedry budou studenti stručně prezentovat jeden vybraný metodický problém či didakticko-pedagogickou situaci.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Cvrček, V. et al. (2010). *Mluvnice současné češtiny 1*. Praha: Karolinum.

Hubáček, J., Jandová, E., & Svobodová, J. (2010). *Čeština pro učitele*. Vade Mecum Bohemiae.

Karlík, P., Nekula, M., Rusínová, Z., & Grepl, M. (1995). *Příruční mluvnice češtiny*. Praha: NLN.

Doporučená literatura:

Kopřiva, P. et al. (2008). *Respektovat a být respektován*. Kroměříž: Spirála.

Palenčáková, J., & Šebesta, K. (2006). *Aktivní naslouchání při vyučování*. Praha, Portál.

Pravdová, M. (2016). *Čeština nově od A do Ž*. Praha: Academia.

Rosenbert, M. B. (2008). *Nenásilná komunikace*. Praha: Portál.

PŘÍPRAVA NA VYUČOVACÍ HODINU ČESKÉHO JAZYKA

Jméno:.....

Datum:.....

Třída:

Téma hodiny:

Integrované předměty:

Organizační formy výuky:

Výukové cíle:

Metody výuky:

Očekávané výstupy:

Rozvoj klíčových kompetencí:

Pomůcky:

Popis vyučovací jednotky (dle struktury hodiny s časovým rozvržením):

Shrnutí, závěr:

Reflexe:

7.4 Týdenní pedagogicko-psychologická praxe I.

Garant předmětu: Mgr. Veronika Plachá, Ph.D.

Zařazení předmětu: 4. roč./ZS

Rozsah výuky: týden

Anotace předmětu:

Náplní této souvislé týdenní praxe je pozorování práce učitele se třídou i jednotlivci, ale i jeho dalších povinností. Student si vede podrobný deník průběžného pozorování, na jehož základě si prohlubuje poznatky a dovednosti získávané v předmětech Pedagogická diagnostika a Profesní identita učitele. Zaměří se na sledování požadavků, které jsou na učitele kladeny, jeho role a kompetence, které v nich uplatňuje. Toto pozorování následně shrne v práci, doplní hodnocením a vlastní sebereflexí. Dále sleduje potřeby a výkony jednotlivých žáků. Vytvoří dílčí případovou studii jednoho žáka s výukovými obtížemi. V ní uplatní postupy pedagogické diagnostiky – bude sledovat jeho výkony, analyzovat chyby a zamyslí se nad příčinami potíží žáka a možnostmi řešení.

Organizace praxe:

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Student si povede podrobný deník praxe, zachycující pozorování dění ve výuce a ve třídě. Podrobně popíše konkrétní náročnou situaci, kterou učitel řešil (nemusí jít o situaci ve výuce, ale třeba o konflikt s kolegou či rodičem žáka). V následujícím rozboru bude student věnovat pozornost nárokům, které jsou na učitele kladeny. Vypracuje dílčí kazuistiku žáka, který má výukové problémy.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Hrabal., V., & Pavelková, I. (2010). *Jaký jsem učitel*. Praha: Portál.

Hrabal, V., & Hrabal, V. (2002). *Diagnostika: pedagogickopsychologická diagnostika žáka s úvodem do diagnostické aplikace statistiky*. Praha: Karolinum.

Kyriacou, Ch. (2012). *Klíčové dovednosti učitele: cesty k lepšímu vyučování*. Praha: Portál.

Doporučená literatura:

Kolář, Z., & Vališová, A. (2009). *Analýza vyučování*. Praha: Grada.

Šedlová, K., Švaříček, R., Sedláček, M., & Šalamounová, Z. (2016). *Jak se učitelé učí: cestou profesního rozvoje k dialogickému vyučování*. Brno: Masarykova univerzita.

Švec, V. et al. (1996). *Praktikum didaktických dovedností*. Brno: MU.

Otázky k sebereflexi po týdenní pedagogicko-psychologické praxi I.

Učitel se svým hodnocením a vztahem k žákům podílí na vývoji jejich sebepojetí. Proto je důležité být si vědom, jaké emoce a pocity v nás konkrétní žák vzbuzuje. Být schopen s tímto dále pracovat, abychom například systematicky nepřehlíželi nám nesympatického žáka.

Dokážete na základě pozorování chování učitele vůči žákům odhadnout, kteří žáci jsou mu sympatičtí a kteří méně? Na základě čeho si to myslíte?

Zamyslete se nad tím, jaké pocity ve vás jednotliví žáci vzbuzovali?

Vybavte si tři žáky, kteří Vám byli nejvíce sympatičtí. Zkuste formulovat, co na nich oceňujete. Co vám to říká o vás samotných?

Kteří žáci Vám byli málo sympatičtí, případně, kdo vám byl nesympatický? Opět zkuste zformulovat, co konkrétně bylo zdrojem této nesympatie? A co z toho můžete odvodit pro sebe?

Zkuste vymyslet, co byste mohli udělat, aby se nesympatie vůči těmto žákům zmenšily? (konkrétní nápady).

Zkuste u několika (případně všech) žáků ve třídě odhadnout jejich silné stránky – jakou inteligenci dle Gardnera asi mají nejsilnější? Jaké charakterové vlastnosti na nich můžete ocenit?

Na základě dělení temperamentů dle MBTI víte, jaké činnosti vyhovují jednotlivým typům. Sledujte ve výuce, jaké činnosti jsou zařazovány a zda v rámci týdne může každý temperament prožít aktivitu, která jej oslovuje?

7.5 Praxe oborově-didaktická IV.

Garant předmětu: doc. PhDr. Miluše Vítečková, Ph.D.

Zařazení předmětu: 4. roč./LS

Rozsah výuky: 2hod./týden

Anotace předmětu:

Cílem praxe oborově-didaktické IV. je příprava, realizace a reflexe vlastních výstupů studentů v předmětech učebního plánu 1. stupně ZŠ.

Organizace praxe:

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Zápis do deníku praxe a rozbor výstupů.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Korthagen, F. (2011). *Jak spojit praxi s teorií: Didaktika realistického vzdělávání učitelů*. Brno: Paido.

Švec, V. (2005). *Pedagogické znalosti učitele: teorie a praxe*. Praha: ASPI.

Doporučená literatura:

Dytrtová, R., & Krhutová, M. (2009). *Učitel. Příprava na profesi*. Praha: Grada.

Spilková, V., & Tomková, A. et al. (2010). *Kvalita učitele a profesní standard*. Praha: UK v Praze.

Spilková, V., & Vašutová, J. et al. (2008). *Učitelská profese v měnících se požadavcích na vzdělávání*. Praha: UK v Praze.

Píšová, M., & Duschinská, K. et al. (2011). *Mentoring v učitelství*. Praha: UK v Praze.

Tomková, A. (2018). *Portfolio v perspektivě reflektivně pojatého vzdělávání učitelů*. Praha: Pedagogická fakulta UK.

Úkoly k praxi katedry výtvarné výchovy

Garant – Mgr. Karel Řepa, Ph.D.

Na co se zaměřit v rámci vlastní přípravy a realizace lekce VV

1. Námět lekce

Volba vhodného námětu představuje klíčové rozhodnutí, jakou látku nebo konkrétní obsah do výuky vneseme. Námět by měl korespondovat s kurikulem a vycházet z koncepčně promyšleného výukového plánu daného ročníku. Může také reflektovat dílčí obsahy jiných předmětů a průřezová témata.

2. Cíle lekce

Při promýšlení smyslu lekce se ptáme: Co se žáci v lekci dozví o sobě / o druhých / o světě kolem nás? Jaké výtvarné dovednosti, obecně tvůrčí a sociální kompetence plánované činnosti rozvíjí? Otevírá lekce prostor pro rozvíjení mezipředmětových vztahů nebo jiných témat? Sledujeme jak cíle obecné (např. „rozvoj představivosti“), tak také cíle konkretizované ve vztahu k dané lekci (např. „schopnost určit kontrastní barvy“).

3. Motivace

Skrze motivační část lekce uvádíme žáky do námětu / výtvarného problému a tvůrčí atmosféry. Motivace by měla mít funkčně koncipovanou / překvapivou formu (verbální motivaci doplňujeme s motivací kombinovanou: obrazovou, hudebně-zvukovou, pohybově-dramatickou).

4. Formulace výtvarného úkolu

Věcné a srozumitelné uvedení žáků do výtvarného problému – na co mají výtvarně reagovat, jakým způsobem a v jakém sledu. Úkol formulujeme jako otevřenou tvůrčí výzvu, respektive problém s možnostmi vlastního a výtvarně autentického řešení. Žákům nepředáváme k řešení pouze daný námět o sobě ani již hotové, šablonovité, způsoby řešení - tvorba podle návodu do VV nepatří.

5. Výtvarných prostředky

Uvedení konkrétní výtvarné techniky (technik) a výtvarných materiálů tak, aby bylo zcela zřejmé, s čím a jak budeme v lekci operovat. Budeme-li pracovat s komplexnějšími výtvarnými technikami či postupy, je vhodné promyslet a rozepsat dílčí technologické procesy nebo fázování tvorby. Můžeme také rozvést i další variace dané techniky, možnosti materiálů či specifické technologické triky.

6. Tvůrčí kritéria a reflexe

S vědomím cílů lekce a znění výtvarného úkolu vymezíme určitá tvůrčí kritéria, která v konkrétní lekci akcentujeme a na které po formulaci úkolu nasměrujeme pozornost žáků. Těmi mohou být vybrané výtvarné kvality, samotný proces či další aspekty tvorby. Ctíme pravidlo, že méně je více. Dále určíme způsob, jakým bude probíhat reflexe tvorby: průběžně nebo v závěru lekce, formou individuálních komentářů, moderované či skupinové diskuse, prezentace nebo komentované výstavy.

7. Organizace lekce

Rámcové promyšlení a přehledné rozepsání předpokládané struktury lekce s uvedením plánovaných časových dotací pro její dílčí fáze. K organizaci lekce je vhodné vymyslet také doplňující tvůrčí činnost pro případ, že budou žáci s tvorbou oproti plánu dříve hotovi.

7.6 Týdenní pedagogicko-psychologická praxe II.

Garant předmětu: Mgr. Veronika Plachá, Ph.D.

Zařazení předmětu: 4. roč./LS

Rozsah výuky: týden

Anotace předmětu:

V rámci týdenní souvislé praxe student zaměří svou pozornost na chování žáků ve výuce i o přestávkách a na vztahy mezi žáky i vztah mezi třídou a učitelem. Prohlubuje tak poznatky a dovednosti získávané v předmětu Výchovné činnosti učitele. V souvislosti s předmětem Učitelské praktikum s učitelem nahlédne do administrativní práce učitelů a seznámí se s dostupnou školní dokumentací. Na základě svého pozorování následně vypracuje analýzu pedagogické situace zaměřené na výchovné problémy. Tedy popíše konkrétní situaci a chování aktérů v ní. Pojmenuje hlavní problém, který bude dále nahlížet z perspektiv různých teorií a následně navrhne možná řešení. Součástí bude i vlastní sebereflexe k danému tématu.

Organizace praxe:

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Student si povede na základě svého pozorování deník praxe. Vypracuje analýzu pedagogické situace, v níž bude věnovat pozornost řešení výchovných problémů.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Holeček, v. (2014). *Psychologie v učitelské praxi*. Praha: Grada.

Krejčová, L., Mertin, V., & Bučilová Kadlecová, J. (2010). *Pedagogická intervence u žáků ZŠ: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 31. 10. 2010*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika.

Tankersley, D. (2011). *Kompetentní učitel 21. století: mezinárodní profesní rámec kvality ISSA*. Praha: Step by step Česká republika.

Doporučená literatura:

Podlahová, L. (2004). *První kroky učitele*. Praha: Triton.

Vogel, W. (2009). *Jak se učí učitelé?: tipy a triky pro každodenní život učitelů*.
Plzeň: Fraus.

Otázky k sebereflexi po týdenní pedagogicko-psychologické praxi II.

Pozorujte žáky ve třídě a jejich vztahy. Pokuste se v průběhu prvních dní praxe odhadnout:

Jsou ve třídě zjevná nepřátelství, čím se projevují?

Kdo je ve třídě mezi žáky nejvíce oblíbený a z jakého důvodu?

Který žák má největší vliv a proč, jak se to projevuje?

Který žák je odmítaný a proč, jak se to projevuje?

Který je nejvíce přehlížený?

Ke konci praxe konzultujte svůj odhad s třídním učitelem, kde jste se mýlili?

Navrhněte dvě činnosti, které by podle vás vedly ke zlepšení vztahů mezi spolužáky.

Navrhněte dva postupy, nebo činnosti, které by pomohly předcházet konkrétním výchovným problémům, jichž jste byli v rámci této praxe svědkem.

Zamyslete se hlouběji nad svým vztahem k žákům. Komu jsem věnoval/a více pozitivní pozornosti než ostatním? Komu více pozornosti negativní? Jaké žáky jsem přehlížel/a? Uměli byste si vysvětlit, proč? Navrhněte způsoby, jak svou pozornost rozprostřít více spravedlivě.

8 Pedagogická praxe – 5. ročník

8.1 Praxe začínajícího učitele

Garant předmětu: doc. PhDr. Miluše Vítečková, Ph.D.

Zařazení předmětu: 5. roč./ZS

Rozsah výuky: 2 hod./týden

Anotace předmětu:

Výstup do portfolia: Analýza a rozbor nashromážděných dat dle zadaných témat na základě pozorování vyučování a rozhovoru s učitelem.

Záznamy v pedagogickém deníku, kolokvium.

Organizace praxe: Absolvování přímé pedagogické praxe na vybrané základní škole (2hod./týden).

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Zápis do deníku praxe a rozbor výstupů.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Doporučená literatura:

Dytrtová, R. & Krhutová, M. (2009). *Učitel – Příprava na profesi*. Praha: Grada.

Hanušová, S., Píšová, M., Kohoutek, T., Minaříková, E., Janík, M., Janík, T., ... Ježek, S. (2017). *Chtějí zůstat nebo odejít? Začínající učitelé v českých základních školách*. Brno: Masarykova univerzita.

Janík, T. et al. (2017). Adaptační období pro začínající učitele: zahraniční přístupy a návrhy řešení. *Pedagogika*, 67(1), 4–26.

Juklová, K. (2013). *Začínající učitel z pohledu profesního vývoje*. Hradec Králové: Gaudeamus.

Kratochvílová, J., Horká, H., & Škarková, L. (2015). *Rozvoj osobnostních a profesních kompetencí učitele 1. stupně základní školy*. Brno: Masarykova univerzita.

Podlahová, L. (2004). *První kroky učitele*. Praha: Triton.

Šimoník, O. (1994). *Začínající učitel*. Brno: Paido.

Švec, V. (1997). Sebereflexe jako nástroj profesionálního (sebe)rozvíjení začínajících učitelů. *Pedagogická orientace*. 3, 2–13.

Vítečková, M. (2018). *Začínající učitel: jeho potřeby a uvádění do praxe*. Brno: Paido.

Název školy, kde vykonáváte praxi:	
Datum začátku a konce praxe:	

8.2 Souvislá pedagogická praxe

Garant předmětu: Mgr. Marie Najmonová, Ph.D.

Zařazení předmětu: 5. roč./LS

Rozsah výuky: 4 týdny

Anotace předmětu:

V rámci souvislé praxe student vede výuku. Proto věnuje velkou pozornost přípravám, jejich zpětným reflexím a revizím. Ověřuje si, nakolik dovede v praxi uplatnit poznatky a dovednosti získané předchozím studiem. Sleduje také vlastní prožívání, jaké situace jsou pro něj osobně nejnáročnější? Aplikuje své poznatky a dovednosti psychohygieny, pracuje se svými zdroji. Konzultuje s učiteli na dané ZŠ, ale i s vyučujícími na PF JU. Vypracuje analýzu pedagogické situace, v níž jednal v roli učitele. Popíše konkrétní situaci a chování aktérů v ní. Reflektuje své pocity, uvědomí si, jaké zkušenosti s podobnými situacemi má. Pojmenuje hlavní problém, který bude dále nahlížet z perspektiv různých teorií a následně navrhne možná řešení.

Organizace praxe:

Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta:

Student si povede deník praxe – každodenní záznam zásadních událostí, vlastní přípravy a reflexe jejich realizace s případnými revizemi příprav. Zachycuje náročné situace, v nich byl aktérem. Tento materiál přináší do Reflektivního semináře.

Studijní literatura a studijní pomůcky:

Povinná literatura:

Holeček, v. (2014). *Psychologie v učitelské praxi*. Praha: Grada.

Hrabal., V., & Pavelková, I. (2010). *Jaký jsem učitel*. Praha: Portál.

Kyriacou, Ch. (2012). *Klíčové dovednosti učitele: cesty k lepšímu vyučování*. Praha: Portál.

Doporučená literatura:

Podlahová, L. (2004). *První kroky učitele*. Praha: Triton.

Šolcová, I. (2009). *Vývoj resilience v dětství a dospělosti*. Praha: Grada.

Vogel, W. (2009). *Jak se učí učitelé?: tipy a triky pro každodenní život učitelů*.

Plzeň: Fraus.

Název školy, kde vykonáváte praxi:	
Datum začátku a konce praxe:	

Použité zdroje

Korthagen, F. et al. (2011). *Jak spojit praxi s teorií: Didaktika realistického vzdělávání učitelů*. Brno: Paido.

Slavík, J., Janík, T., Jarníková, J., & Tupý, J. (2014). Zkoumání a rozvíjení kvality výuky v oborových didaktikách: metodika 3A mezi teorií a praxí. *Pedagogická Orientace*, 24(5), 721–752. doi:<http://dx.doi.org/10.5817/PedOr2014-5-721>.

Tomková, A., & Spilková, V. (2019). Profesionalizace vzdělávání učitelů pro primární školu – možnosti a meze. *Orbis scholae*, 13(1), 9–29. <https://doi.org/10.14712/23363177.2019.19>

Seznam příloh

Souhlas s nahráváním videa

Souhlas s natáčením videa na základní škole ke studijním účelům

V.....

dne.....

Udělují svolení k tomu, aby můj syn/moje dcera byl(a) zachycen(a) na video + audio nahrávce pořízené za účelem vyhodnocení výstupu z odborné praxe studentů Učitelství pro 1. stupeň ZŠ PF JU v Českých Budějovicích. Nahrávka je určena pro vyučujícího pedagogické praxe a je možné ji dále použít pouze ke studijním účelům v rámci profesní přípravy předškolních pedagogů (ukázky studentem využitých vzdělávacích postupů a řešení pedagogických situací). Jinde nebude videonahrávka prezentována a nebudou pořizovány ani šířeny její kopie.

Jméno žáka

Podpis rodiče

Toto dílo podléhá licenci CC BY 4.0

<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>